

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ
Ιανουάριος 2003 – Αύγουστος 2006

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
ΙΟΥΝΙΟΣ 2006

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

2003	5
1. Δαπάνες για τις Ανάγκες της Βιβλιοθήκης.....	5
2. Συλλογές.....	5
2.1 Προσκτήσεις Υλικού.....	5
2.2 Επεξεργασία Υλικού.....	6
3. Τεχνολογική Υποδομή και Εξοπλισμός.....	6
4. Μηχανογράφηση – Αυτοματισμός.....	6
5. Προσωπικό.....	6
6. Υπηρεσίες.....	7
6.1 Δανεισμός – Διαδανεισμός – Συλλογή Κρατημένου Υλικού.....	7
6.2 Ηλεκτρονικές Υπηρεσίες Πληροφόρησης.....	9
6.3 Πρόγραμμα Βιβλιογραφικής Εκπαίδευσης.....	10
6.4 Πρόγραμμα Επιμόρφωσης του Προσωπικού της Βιβλιοθήκης.....	10
7. Δραστηριότητες της Βιβλιοθήκης.....	11
7.1 Δημοσιεύσεις.....	11
7.2 Διοργάνωση Εκδηλώσεων.....	11
7.3 Συμμετοχή σε Προγράμματα.....	12
2004	13
1. Δαπάνες για τις Ανάγκες της Βιβλιοθήκης.....	13
2. Συλλογές.....	13
2.1 Προσκτήσεις Υλικού.....	14
2.2 Επεξεργασία Υλικού.....	14
3. Τεχνολογική Υποδομή και Εξοπλισμός.....	14
4. Προσωπικό.....	14
5. Μηχανογράφηση – Αυτοματισμός.....	15
6. Υπηρεσίες προς τους Χρήστες.....	16
6.1 Δανεισμός – Διαδανεισμός – Συλλογή Κρατημένου Υλικού.....	16
6.2 Υπηρεσίες Πληροφόρησης.....	18
6.3 Πρόγραμμα Βιβλιογραφικής Εκπαίδευσης.....	20
6.4 Πρόγραμμα Επιμόρφωσης του Προσωπικού της Βιβλιοθήκης.....	20
7. Δραστηριότητες της Βιβλιοθήκης.....	21
7.1 Δημοσιεύσεις.....	21
7.2 Συμμετοχή σε Προγράμματα.....	22
2005	23
1. Δαπάνες για τις Ανάγκες της Βιβλιοθήκης.....	23
2. Συλλογές.....	23
2.1 Προσκτήσεις Υλικού.....	23
2.2 Επεξεργασία Υλικού.....	24
3. Τεχνολογική Υποδομή και Εξοπλισμός.....	24
4. Προσωπικό.....	24
5. Μηχανογράφηση – Αυτοματισμός.....	24
6. Υπηρεσίες προς τους Χρήστες.....	25
6.1 Δανεισμός – Διαδανεισμός – Συλλογή Κρατημένου Υλικού.....	25
6.2 Υπηρεσίες Πληροφόρησης.....	28
6.3 Πρόγραμμα Βιβλιογραφικής Εκπαίδευσης.....	28
7. Δραστηριότητες της Βιβλιοθήκης.....	29
7.1 Δημοσιεύσεις.....	29
7.2 Διοργάνωση Εκδηλώσεων.....	30
7.3 Συμμετοχή σε Προγράμματα.....	30
7.4 Άλλες Δραστηριότητες.....	31

2006	33
1. Δαπάνες για τις Ανάγκες της Βιβλιοθήκης (έως 31 Μαΐου 2006).....	33
2. Συλλογές	33
2.1 Προσκτήσεις Υλικού.....	33
2.2 Επεξεργασία Υλικού.....	33
3. Τεχνολογική Υποδομή και Εξοπλισμός.....	34
4. Προσωπικό.....	34
5. Μηχανογράφηση - Αυτοματισμός.....	34
6. Υπηρεσίες προς τους Χρήστες.....	35
6.1 Δανεισμός – Διαδανεισμός – Συλλογή Κρατημένου Υλικού.....	35
6.2 Ηλεκτρονικές Υπηρεσίες Πληροφόρησης.....	37
6.3 Προγράμματα Βιβλιογραφικής Εκπαίδευσης.....	38
6.3.5 Πρόγραμμα Επιμόρφωσης του Προσωπικού της Βιβλιοθήκης.....	38
7. Δραστηριότητες της Βιβλιοθήκης.....	38
7.1 Δημοσιεύσεις:.....	38
7.2 Διοργάνωση Εκδηλώσεων.....	39
7.3 Συμμετοχή σε Προγράμματα.....	39
7.4 Άλλες Δραστηριότητες.....	40

2003

Το 2003 ήταν το πρώτο έτος κατά τη διάρκεια του οποίου ολοκληρώθηκε μέρος των προγραμματισμένων ενεργειών του έργου ΠΛΟΗΓΙΣ (ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ/ΕΚΤ) και του έργου «Εξοπλισμός Κεντρικής Βιβλιοθήκης Πανεπιστημίου Μακεδονίας» (ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ/ΕΤΠΑ). Στα πλαίσια του έργου ΠΛΟΗΓΙΣ η Βιβλιοθήκη στελεχώθηκε με επιπλέον ειδικευμένο προσωπικό που ήταν απαραίτητο για την υλοποίηση των πακέτων εργασίας του έργου που απέβλεπαν στην ανάπτυξη νέων υπηρεσιών, αλλά και στη διατήρηση των υφιστάμενων. Παράλληλα, στα πλαίσια του έργου «Εξοπλισμός Κεντρικής Βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου Μακεδονίας» η Βιβλιοθήκη εξοπλίστηκε με νέο εξοπλισμό για την υποστήριξη των νέων αναγκών προέκυπταν από την ανάπτυξη των νέων υπηρεσιών.

Κατά τη διάρκεια του έτους αυτού ολοκληρώθηκε επίσης ο εξοπλισμός με έπιπλα και Η/Υ του Παραρτήματος της Βιβλιοθήκης στο Πειραματικό Σχολείο (Γυμνάσιο και Λύκειο) του Πανεπιστημίου Μακεδονίας (περιοχή πρώην Στρατοπέδου Στρεμπενιώτη).

Από το Μάρτιο του 2002 η Βιβλιοθήκη συμμετείχε ήδη ως κύριος εταίρος στο ευρωπαϊκό έργο COINE (Cultural Objects in Networked Environments, IST-2001-32258) του οποίου συντονιστής και ανάδοχος ήταν το ερευνητικό κέντρο CERLIM (Centre for Research in Library and Information Management) που λειτουργεί στο Μητροπολιτικό Πανεπιστήμιο του Manchester (Manchester Metropolitan University) του Ηνωμένου Βασιλείου. Κύριος στόχος του έργου ήταν η ανάπτυξη ενός δομημένου δικτυακού περιβάλλοντος για την ανάδειξη των τοπικών πολιτιστικών δραστηριοτήτων και τη διάχυσή τους σε τοπικό, εθνικό και διεθνές επίπεδο μέσω του Διαδικτύου. Κατά τη διάρκεια του 2003 συνεχίστηκε η υλοποίηση των πακέτων εργασίας του έργου.

1. Δαπάνες για τις Ανάγκες της Βιβλιοθήκης

Κατά το έτος 2003 δαπανήθηκαν για τις ανάγκες της Βιβλιοθήκης:

- Για την αγορά ηλεκτρονικού υλικού: 26.808,90 € από τον τακτικό προϋπολογισμό του Πανεπιστημίου και 82.069,96 € από κονδύλια του ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ/ΕΚΤ.
- Για την αγορά ξενόγλωσσων και ελληνικών βιβλίων & οπτικοακουστικού υλικού: 178.344,95 € από τον τακτικό προϋπολογισμό του Πανεπιστημίου και 30.034,40 € από κονδύλια του ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ/ΕΚΤ.
- Για συνδρομές ξενόγλωσσων και ελληνικών περιοδικών: 197.250,98 € από τον τακτικό προϋπολογισμό του Πανεπιστημίου.
- Για βιβλιοδεσία: 16.161,60 € από τον τακτικό προϋπολογισμό του Πανεπιστημίου.
- Για αγορά εξοπλισμού: 8.920,80 € από τον τακτικό προϋπολογισμό του Πανεπιστημίου και 8.125,61 € από κονδύλια του ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ/ΕΚΤ.
- Για αγορά ηλεκτρονικού εξοπλισμού: 39.925,38 € από τον τακτικό προϋπολογισμό του Πανεπιστημίου.

2. Συλλογές

2.1 Προσκτήσεις Υλικού

Κατά τη διάρκεια του 2003 η Βιβλιοθήκη απέκτησε 5.506 νέους τίτλους ελληνικών και ξενόγλωσσων μονογραφιών. Η πρόσκτησή τους έγινε κατά κύριο λόγο από αγορές με δαπάνη του τακτικού προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου, ενώ 818 από τα παραπάνω τεκμήρια αποκτήθηκαν με κονδύλια διάφορων ευρωπαϊκών και εθνικών έργων στα οποία συμμετείχε το Πανεπιστήμιο.

Η συλλογή περιοδικών της Βιβλιοθήκης εμπλουτίστηκε τη χρονιά αυτή με 20 νέους τίτλους, ενώ βιβλιοδετήθηκαν 1.014 τόμοι παλαιότερων περιοδικών.

2.2 Επεξεργασία Υλικού

Κατά τη διάρκεια του 2003 έγινε πρόσθετη παραμετροποίηση του υποσυστήματος καταλογογράφησης του συστήματος αυτοματισμού της Βιβλιοθήκης HORIZON προκειμένου να δημιουργηθούν νέες συλλογές, να προστεθούν νέα πεδία και υποπεδία του προτύπου MARC και εξαχθούν στατιστικές αναφορές. Το Τμήμα Τεχνικής Επεξεργασίας Υλικού επεξεργάστηκε συνολικά 4.606 βιβλιογραφικές εγγραφές που αντιστοιχούν σε 5.703 τεκμήρια.

3. Τεχνολογική Υποδομή και Εξοπλισμός

- Το δεύτερο εξάμηνο του 2003 έγινε η προμήθεια του συστήματος παροχής υπηρεσιών online πληροφόρησης OCLC QuestionPoint. Με το σύστημα αυτό η Βιβλιοθήκη μπόρεσε από την επόμενη χρονιά (2004) να οργανώσει με τον πιο σύγχρονο τρόπο την προσφορά υπηρεσιών πληροφόρησης από απόσταση, να γίνει μέλος ενός παγκόσμιου δικτύου συνεργαζόμενων βιβλιοθηκών, να μπορεί να αποστέλλει και να δέχεται ερωτήματα από άλλες βιβλιοθήκες που χρησιμοποιούν την υπηρεσία αυτή παγκοσμίως, προωθώντας έτσι και τη συνεργασία μεταξύ βιβλιοθηκών ανά τον κόσμο
- Κατά το ίδιο διάστημα ολοκληρώθηκε η αγορά επίπλωσης για το Παράρτημα της Βιβλιοθήκης του Πειραματικού Σχολείου του Πανεπιστημίου Μακεδονίας. Η επίπλωση περιλάμβανε αριθμό βιβλιοστατών, τραπεζιών ανάγνωσης με τα ανάλογα καθίσματα και ένα πάγκο (γκισέ) πληροφόρησης δύο θέσεων εργασίας.

4. Μηχανογράφηση – Αυτοματισμός

- Κατά τη διάρκεια του 2003 σχεδιάστηκε η νέα βάση δεδομένων για την ανάλυση των μαθημάτων των προγραμμάτων σπουδών του Πανεπιστημίου σε συνεργασία με το Κέντρο Υπολογιστών και Δικτύων του Πανεπιστημίου. Η ανάλυση των μαθημάτων των προγραμμάτων σπουδών ενός ιδρύματος είναι η μέθοδος προσδιορισμού όλου του φάσματος των γνωστικών αντικειμένων που καλύπτονται κατά την εκπαιδευτική διαδικασία και η απόδοσή τους με βάση ένα καθιερωμένο σύστημα ευρετηριασμού. Στην περίπτωση της Βιβλιοθήκη χρησιμοποιήθηκε το σύστημα ευρετηριασμού της Library of Congress. Τα πορίσματα της ανάλυσης των μαθημάτων αντιστοιχίζονται στη συλλογή της Βιβλιοθήκης προκειμένου να εντοπισθεί η πληρότητα κάλυψης των αναγκών όπως αυτές διαφαίνονται από την ανάλυση των μαθημάτων, καθώς και η ύπαρξη κενών στην κάλυψη των αναγκών. Τα αποτελέσματα της μεθόδου χρησιμοποιούνται από τη Βιβλιοθήκη ως οδηγός για την επιλογή υλικού και την εσωτερική κατανομή του προϋπολογισμού αγοράς υλικού.
- Επίσης υλοποιήθηκε ένα περιβάλλον διαχείρισης και παρουσίασης των online βάσεων δεδομένων (δωρεάν και με συνδρομή). Η εφαρμογή βασίστηκε σε PHP και MYSQL και η διαχείριση σε PHPMYADMIN. Κατά τη διάρκεια του έτους πραγματοποιήθηκε περαιτέρω προσαρμογή της εφαρμογής παρέχοντας ένα νέο περιβάλλον που περιελάμβανε μόνο τις δωρεάν βάσεις δεδομένων, ώστε να είναι δυνατή η παραχώρησή τους και σε άλλα ιδρύματα-βιβλιοθήκες.

5. Προσωπικό

Κατά τη διάρκεια του 2003 προσλήφθηκαν τρεις Βιβλιοθηκονόμοι για την υλοποίηση πακέτων εργασίας του έργου ΠΛΟΗΓΙΣ (ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ/ΕΚΤ).

6. Υπηρεσίες

6.1 Δανεισμός – Διαδανεισμός – Συλλογή Κρατημένου Υλικού

Στα πλαίσια της ανάπτυξης υπηρεσιών ηλεκτρονικής παράδοσης τεκμηρίων η Βιβλιοθήκη εγκατέστησε και λειτούργησε πιλοτικά το 2003 το λογισμικό ανοικτού κώδικα PROSPERO. Το σύστημα αυτό χρησιμοποιήθηκε από τη Βιβλιοθήκη μέχρι τα τέλη του 2005, οπότε η ομάδα ανάπτυξής του το απέσυρε από τη δημόσια χρήση. Από το 2006, Η Βιβλιοθήκη αντικατέστησε το σύστημα PROSPERO αντικατέστησε το σύστημα Aciel.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΔΑΝΕΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ 2003

I.A. Γενικά Στοιχεία

Δανεισμός

Περιγραφή	2003
Δανεισμοί	31.549
Ανανεώσεις μέσω τηλεφώνου	10.326
Ανανεώσεις στο Γραφείο Δανεισμού	5.767
Ανανεώσεις μέσω Web	9

Επιστροφή

Περιγραφή	2003
Ομαλή	41.123
Με καθυστέρηση	5.872

Αιτήσεις για τοποθέτηση υλικού σε κράτηση

Περιγραφή	2003
Κρατήσεις	1.534

Εγγραφές/Διαγραφές Χρηστών

Περιγραφή	2003
Εγγραφές	2.082
Διαγραφές	848

I.B. Αναλυτικά Στοιχεία

Σύνολο δανεισμών ανά τύπο τεκμηρίου

Περιγραφή	2003
Λογοτεχνία (FIC)	1.647
Δανειζόμενο υλικό (L)	45.443
Συνοδευτικό υλικό (SUPPL)	501

Σύνολο δανεισμών ανά τα τύπο δανειζόμενου

Περιγραφή	2003
Βοηθητικό Διδακτικό Προσωπικό	651

Διδακτικό Προσωπικό	892
Διοικητικό Προσωπικό	393
Διοικητικές Υπηρεσίες	63
Επισκέπτες Άλλων Ιδρυμάτων	265
Ερευνητικό Προσωπικό	75
Επίτιμοι Χρήστες	28
Εργαστήρια-Τεχνική Υπηρεσία	64
Εξωτερικοί Χρήστες	10.595
Καθηγητές Άλλων Ιδρυμάτων	15
Μεταπτυχιακοί Φοιτητές	5.106
Προσωπικό Βιβλιοθήκης	722
Προγράμματα Επιμόρφωσης	141
Καθηγητές Πειραματικού Σχολείου	29
Μαθητές Πειραματικού Σχολείου	0
Προπτυχιακοί Φοιτητές	22.847
Συνεργαζόμενες Βιβλιοθήκες	30
Υποψήφιοι Διδάκτορες	1.687

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΔΙΑΔΑΝΕΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ 2003

II. Αιτήσεις προς άλλες Βιβλιοθήκες (*British Library Document Supply Centre, Gemeinsamer Bibliotheksverbund, Ελληνικές Βιβλιοθήκες μέσω ΕΚΤ, Ελληνικές Βιβλιοθήκες εκτός Δικτύου ΕΚΤ, άλλες περιπτώσεις*)

II.A. Αιτήσεις για Φωτοτυπημένα Άρθρα

α/α	Βιβλ/κη Διαθέτης	Συνολικές αιτήσεις	Έγιναν αποδεκτές	Ποσοστό κάλυψης
1	BLDSC	157	133	84,71%
2	GBV	194	179	92,27%
3	Ιόνιο Πανεπιστήμιο	2	2	100,00%
4	Μη συνεργαζόμενοι φορείς	16	0	0,00%

II.B. Αιτήσεις για Διαδανεισμό Βιβλίων

α/α	Βιβλ/κη Διαθέτης	Συνολικές αιτήσεις	Έγιναν αποδεκτές	Ποσοστό κάλυψης
1	BLDSC	152	124	81,58%
2	GBV	29	25	86,21%
3	Α.Π.Θ.	1	1	100,00%
4	Μη συνεργαζόμενοι φορείς	47	0	0,00%

III. Αιτήσεις από άλλες Βιβλιοθήκες

III.A. Αιτήσεις για Φωτοτυπημένα Άρθρα

α/α	Αιτούσα Βιβλ/κη	Συνολικές αιτήσεις	Έγιναν αποδεκτές	Ποσοστό κάλυψης
1	Ελληνικές Βιβλιοθήκες μέσω Δικτύου ΕΚΤ	403	336	83,37%
2	Ελληνικές Βιβλιοθήκες εκτός Δικτύου ΕΚΤ	10	10	100,00%
3	Βιβλιοθήκες Εξωτερικού	3	3	100,00%

III.B. Αιτήσεις για Διαδανεισμό Βιβλίων

α/α	Αιτούσα Βιβλ/κη	Συνολικές αιτήσεις	Έγιναν αποδεκτές	Ποσοστό κάλυψης
1	Ελληνικές Βιβλιοθήκες	30	28	93,33%
2	Βιβλιοθήκες Εξωτερικού	2	1	50,00%

V. ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΚΡΑΤΗΜΕΝΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2003 – ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2004

Κύκλος σπουδών	Διδάσκοντες	Μαθήματα	Βιβλία	Σημειώσεις	Εργασίες
Προπτυχιακός	24	39	47	30 πακέτα	
Μεταπτυχιακός	8	8	30	5 πακέτα	
Σύνολο	32	47	77	35 πακέτα	

6.2 Ηλεκτρονικές Υπηρεσίες Πληροφόρησης

- Από τις αρχές του 2003 και μέχρι το 2005 διατέθηκε μέσω του Διαδικτύου η βάση δεδομένων για τα ελληνικά ηλεκτρονικά περιοδικά. Η βάση αυτή δημιουργήθηκε από το προσωπικό της Βιβλιοθήκης και περιλάμβανε πληροφορίες και συνδέσεις στους δικτυακούς τόπους περίπου 750 περιοδικών που είτε εκδίδονταν στην Ελλάδα και την Κύπρο, είτε εκδίδονταν σε ελληνική γλώσσα σε οποιαδήποτε χώρα. Επίσης περιλαμβάνονταν μερικοί διεθνείς τίτλοι περιοδικών με θέμα τη σύγχρονη Ελλάδα και τον σύγχρονο ελληνικό πολιτισμό. Υπήρχαν δύο δυνατότητες διερεύνησης των τίτλων των ελληνικών ηλεκτρονικών περιοδικών: α) μέσω αλφαβητικής ή θεματικής λίστας των τίτλων των περιοδικών και β) μέσω αναζήτησης με λέξεις-κλειδιά από τον τίτλο. Η βάση δεδομένων των ελληνικών ηλεκτρονικών περιοδικών ήταν διαθέσιμη στη διεύθυνση: <http://www3.lib.uom.gr/ejournal/index.asp>. Από το 2005 η λίστα μεταφέρθηκε στην πύλη πληροφόρησης "infolibraries" (<http://www.libver.gr:4501/ecpage.asp?id=34108nt=122>) που αναπτύσσεται και διατηρείται από την Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη της Βέροιας. Η μεταφορά αυτή έγινε στο πλαίσιο συνεργασίας της Βιβλιοθήκης με τη Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη της Βέροιας και προκειμένου να εξασφαλιστεί η σταθερή ενημέρωση της λίστας από το προσωπικό της Βιβλιοθήκης της Βέροιας και να διατεθεί η λίστα στους χρήστες όλων των Δημόσιων Βιβλιοθηκών, μια και το περιεχόμενο των ελληνικών ηλεκτρονικών τίτλων ήταν κατά κύριο λόγο γενικού ενδιαφέροντος και απευθυνόταν σε ένα ευρύτερο κοινό από αυτό μιας Ακαδημαϊκής Βιβλιοθήκης.
- Από τα μέσα του 2003 ολοκληρώθηκε και δόθηκε στην κοινότητα του Πανεπιστημίου το «Ηλεκτρονικό Εκθετήριο Νέων Προσκτήσεων» της Βιβλιοθήκης. Η εφαρμογή συνιστά ένα ηλεκτρονικό εκθετήριο που παρουσιάζει επιλεκτικά ένα μέρος των νέων αποκτημάτων (αγορών) της Βιβλιοθήκης. Το εκθετήριο περιλαμβάνει έναν ειδικά διαμορφωμένο ψηφιακό «εκθεσιακό χώρο», ο οποίος είναι προσπελάσιμος μέσω του Διαδικτύου. Οι χρήστες της Βιβλιοθήκης μπορούν να περιηγούνται στον κατάλογο των βιβλίων αυτού του εκθεσιακού χώρου με τη χρήση ενός οποιουδήποτε φυλλομετρητή Ιστού (Internet browser). Από τον κεντρικό κατάλογο, ή από τη λίστα των αποτελεσμάτων της αναζήτησής τους, οι χρήστες μπορούν να ανακτήσουν περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το βιβλίο που τους ενδιαφέρει, ενεργοποιώντας το σύνδεσμο (link) του τίτλου. Το περιβάλλον περιήγησης των χρηστών στη βάση είναι διαθέσιμο σε δύο γλώσσες, Ελληνικά και Αγγλικά. Επιπρόσθετα, το ηλεκτρονικό εκθετήριο συνοδεύεται από ένα ξεχωριστό περιβάλλον on-line διαχείρισης, το οποίο είναι προσπελάσιμο μόνο από εξουσιοδοτημένους χρήστες.

- Από το δεύτερο εξάμηνο του 2003 η Βιβλιοθήκη έγινε συνδρομήτρια στις παρακάτω βάσεις δεδομένων:
 - JSTOR (<http://www.jstor.org>). Συλλογή ψηφιοποιημένων αρχείων επιστημονικών περιοδικών (δεν περιλαμβάνει τρέχοντα τεύχη εκτός από ελάχιστες εξαιρέσεις) η οποία δημιουργήθηκε με πρωτοβουλία μεγάλων ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών. Οι συλλογές «Arts & Sciences I-II» περιλαμβάνουν πλήρες κείμενο του συνολικού αρχείου 239 περιοδικών και η συλλογή «Business» πλήρες κείμενο του συνολικού αρχείου 46 περιοδικών. Το περιεχόμενο της συλλογής αριθμεί περισσότερα από 83.000 τεύχη και 890.000 άρθρα. Θεματική κάλυψη: Ποικίλη.
 - Project Muse (<http://muse.jhu.edu/journals/>). Συλλογή έγκυρων επιστημονικών περιοδικών από διάφορους μη κερδοσκοπικούς εκδοτικούς οργανισμούς (MIT Press, Brookings Institute, κ.ά.). Η Βιβλιοθήκη απέκτησε συνδρομή σε 125 περίπου τίτλους κοινωνικών επιστημονικών περιοδικών. Θεματική κάλυψη: Κοινωνικές επιστήμες
- Ταυτόχρονα, μέσα από σχετική πύλη που δημιούργησε η Βιβλιοθήκη, η πρόσβαση σχεδόν στο σύνολο των βάσεων δεδομένων (περισσότερες από 200) παρέχονταν πλέον μέσω του παγκόσμιου ιστού με βάση θεματικό και αλφαβητικό ευρετήριο που δημιούργησε η Βιβλιοθήκη στη διεύθυνση: <http://www3.lib.uom.gr/dbases/>.
- Επίσης, με γνώμονα τη ευκολότερη και αμεσότερη πρόσβαση των χρηστών στις βάσεις δεδομένων και την απαλλαγή από το κόστος και τις χρονοβόρες διαδικασίες τοπικής διατήρησης συστημάτων κεντρικής πρόσβασης σε πεπαλαιωμένες μορφές αποθήκευσης πληροφοριών (CD-ROM), η Βιβλιοθήκη από το 2003 σύναψε συμφωνίες online πρόσβασης στις βάσεις δεδομένων στις οποίες αποκτούσε συνδρομή, με αποτέλεσμα να μην είναι απαραίτητη πλέον η σύνδεση μέσω του δικτύου CD-ROM Ultranet παρά μόνον για ελάχιστες περιπτώσεις για τις οποίες προβλέφθηκαν σχετικοί σύνδεσμοι από την νέα ιστοσελίδα της Βιβλιοθήκης. Με την παραπάνω διευθέτηση, δεν απαιτούνταν πια η χρήση προσωπικών κωδικών πρόσβασης (passwords), επειδή η πρόσβαση ελεγχόταν μέσω των IP διευθύνσεων του δικτύου του Πανεπιστημίου.

6.3 Πρόγραμμα Βιβλιογραφικής Εκπαίδευσης

Κατά το έτος 2003 πραγματοποιήθηκαν 6 σεμινάρια βιβλιογραφικής εκπαίδευσης σε δευτεροετείς φοιτητές 6 Τμημάτων του Πανεπιστημίου.

6.4 Πρόγραμμα Επιμόρφωσης του Προσωπικού της Βιβλιοθήκης

Στα πλαίσια της συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης του προσωπικού της, η Βιβλιοθήκη σε συνεργασία με το Fulbright Senior Specialist Program (<http://www.cies.org>) διοργάνωσε εκπαιδευτικό πρόγραμμα για την «Υποκίνηση Προσωπικού». Η υποκίνηση προσωπικού είναι ένα σημαντικό κομμάτι της διοίκησης μιας βιβλιοθήκης-κέντρου πληροφόρησης εφόσον σχετίζεται άμεσα τόσο με την αποτελεσματικότητα της λειτουργίας της, όσο και με την ποιότητα (και ποσότητα) των υπηρεσιών που αυτή προσφέρει στο κοινό. Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα επικεντρώθηκε στη διερεύνηση των αρχών και πρακτικών που διέπουν τη διοίκηση ανθρώπινων πόρων σε οργανισμούς και ιδρύματα, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στην υποκίνηση προσωπικού και στη σχέση της με την «ηγεσία». Στόχος του προγράμματος ήταν ο εντοπισμός συγκεκριμένων προβλημάτων σχετικών με την υποκίνηση προσωπικού και η ανεύρεση και εφαρμογή συγκεκριμένων λύσεων. Το πρόγραμμα περιλάμβανε 3 μέρη:

- 1ο μέρος (17-28/09/2003): Εντοπισμός θεμάτων σχετικά με την υποκίνηση προσωπικού.
- 2ο μέρος (12-26/10/2003): Ανάλυση θεμάτων σχετικά με την υποκίνηση προσωπικού.

- 3ο μέρος (Ιούνιος 2004): Διαμόρφωση πιθανών λύσεων σχετικά με την υποκίνηση προσωπικού.

Στο πρόγραμμα κλήθηκαν να συμμετάσχουν και υπάλληλοι βιβλιοθηκών από το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, το Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Θεσσαλονίκης και τη Γεωργική Σχολή Θεσσαλονίκης. Εισηγητής του σεμιναρίου ήταν ο Dr William E. Hannaford Jr. είναι κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών στη Βιβλιοθηκονομία και διδακτορικού στη Φιλοσοφία. Ο κ. Hannaford υπήρξε επίσης διευθυντής σε περισσότερες από πέντε βιβλιοθήκες των Ηνωμένων Πολιτειών, καθώς και διευθυντής της Perrotis Library της Αμερικανικής Γεωργικής Σχολής Θεσσαλονίκης.

7. Δραστηριότητες της Βιβλιοθήκης

7.1 Δημοσιεύσεις:

ΤΙΤΛΟΣ	ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ / ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ	ΕΚΔΗΛΩΣΗ
COINE – Cultural Objects in Networked Environments	<ul style="list-style-type: none"> Ανθή Μπάλιου, Βιβλιοθηκονόμος, Βιβλ/κη Παν/μίου Μακεδονίας 	EVA Conference on “Electronic Imaging and the Visual Arts – The Foremost Electronic Imaging Events in the Visual Arts” – Workshop “The Contribution of Undergraduate Students to Culture and Technology” (26 Μαρτίου 2003, Φλωρεντία - Ιταλία).
e-Content in Academic Libraries: Providing Information, Supporting Equal Access, Promoting Culture.	<ul style="list-style-type: none"> Άννα Φράγκου, Πρ/νη Δ/σης Βιβλιοθήκης Παν/μίου Μακεδονίας Φίλιππος Κολοβός, Πληροφορικός, Βιβλιοθήκη Παν/μίου Μακεδονίας 	Pulman Training Workshop που διοργανώθηκε από τη Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας στα πλαίσια του ευρωπαϊκού έργου Pulman (17 Σεπτεμβρίου 2002, Βέροια).
Ένα ηλεκτρονικό Εκθετήριο για τις Νέες Προσκτήσεις Βιβλίων της Βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου Μακεδονίας	<ul style="list-style-type: none"> Μάριος Μαυριδής, Πληροφορικός, Βιβλ/κη Παν/μίου Μακεδονίας Κώστας Ζωντανός, Βιβλιοθηκονόμος, Βιβλ/κη Παν/μίου Μακεδονίας Στέλλα Παπαργύρη, Πληροφορικός, Βιβλ/κη Παν/μίου Μακεδονίας 	12 ^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών που διοργανώθηκε από τη Βιβλιοθήκη του Τ.Ε.Ι. Σερρών (12-14 Νοεμβρίου 2003, Σέρρες).
Ανάπτυξη υπηρεσιών ηλεκτρονικής παράδοσης τεκμηρίων στη Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Μακεδονίας	<ul style="list-style-type: none"> Φίλιππος Κολοβός, Πληροφορικός, Βιβλ/κη Παν/μίου Μακεδονίας Έλσα Τσανακτσίδου, Βιβλιοθηκονόμος, Βιβλ/κη Παν/μίου Μακεδονίας Στέλλα Παπαργύρη, Πληροφορικός, Βιβλ/κη Παν/μίου Μακεδονίας 	12 ^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών που διοργανώθηκε από τη Βιβλιοθήκη του Τ.Ε.Ι. Σερρών (12-14 Νοεμβρίου 2003, Σέρρες).
Κοινοπραξία Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών – Επιτροπή Υλοποίησης για τα Περιοδικά: Πέντε Χρόνια μετά την πρώτη Συμφωνία για Συλλογική Πρόσβαση σε Ηλεκτρονικές Πηγές Πληροφόρησης.	<ul style="list-style-type: none"> Κλωντίνη Δέρβου, Βιβλ/κη Τμημάτων Φυσικής & Πληροφορικής Α.Π.Θ. Κατερίνα Συνέλλη, Βιβλ/κη & Υπηρεσία Πληροφόρησης Παν/μίου Πατρών Σάσα Τζεδάκη, Βιβλ/κη Σχολής Θετικών Επιστημών Παν/μίου Κρήτης Άννα Φράγκου, Βιβλ/κη Παν/μίου Μακεδονίας 	12 ^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών που διοργανώθηκε από τη Βιβλιοθήκη του Τ.Ε.Ι. Σερρών (12-14 Νοεμβρίου 2003, Σέρρες).

7.2 Διοργάνωση Εκδηλώσεων:

Στις 21 και 22 Οκτωβρίου 2003 η Βιβλιοθήκη διοργάνωσε την πέμπτη συνάντηση των εταίρων του ευρωπαϊκού έργου COINE. Κατά τη συνάντηση παρουσιάστηκαν προτάσεις για τον εμπλουτισμό και την ενίσχυση του περιεχομένου του ιστοτόπου του έργου και ιδέες για τη βελτίωση της εμφάνισής του, με προσανατολισμό στην ενσωμάτωση περισσότερων

εικόνων και γραφικών και την ενίσχυση της διαδραστικότητας του ιστότοπου. Κατά τη διάρκεια της συνάντησης έγινε επίσης η πρώτη επίσημη παρουσίαση του λογισμικού του έργου την οποία ακολούθησε εκπαίδευση των εταίρων στη χρήση και τη διαχείριση του συστήματος. Το τελευταίο μέρος της συνάντησης αφιερώθηκε στο σχολιασμό και την αξιολόγησή του λογισμικού με γνώμονα τη λειτουργικότητα και την ευκολία χρήσης του από τους τελικούς χρήστες.

7.3 Συμμετοχή σε Προγράμματα:

Κατά τη διάρκεια του 2003 η Βιβλιοθήκη συμμετείχε στο ευρωπαϊκό έργο COINE και εργάστηκε για την υλοποίηση των πακέτων εργασίας του έργου. Επίσης κατά τη διάρκεια του ίδιου έτους συνεχίστηκε η υλοποίηση των έργων: α) ΠΛΟΗΓΙΣ (ΕΠΕΑΕΚ II/ΕΚΤ), β) «Εξοπλισμός Κεντρικής Βιβλιοθήκης Πανεπιστημίου Μακεδονίας (ΕΠΕΑΕΚ II/ΕΤΠΑ) και γ) «Ανάπτυξη της Ψηφιακής Συνεργασίας των Βιβλιοθηκών Ιδρυμάτων Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης» - Οριζόντια Δράση Βιβλιοθηκών (ΕΠΕΑΕΚ II/ΕΚΤ).

2004

Κατά τη διάρκεια του 2004 και με τη χρηματοδότηση του έργου ΠΛΟΗΓΙΣ (ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ/ΕΚΤ), καθώς και του έργου «Εξοπλισμός Κεντρικής Βιβλιοθήκης Πανεπιστημίου Μακεδονίας» (ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ/ΕΤΠΑ) η Βιβλιοθήκη κατόρθωσε να αναπτύξει νέες ηλεκτρονικές υπηρεσίες και να αποκτήσει τον απαραίτητο εξοπλισμό που θα υποστήριζε την εφαρμογή τους.

Κατά το ίδιο έτος ολοκληρώθηκε η υλοποίηση του ευρωπαϊκού έργου COINE στα πλαίσια του οποίου αναπτύχθηκε ένα σύστημα που λειτουργεί σε περιβάλλον Web και δίνει τη δυνατότητα στους χρήστες του να μοιράζονται ιστορίες, αναμνήσεις και εμπειρίες πολιτιστικού περιεχομένου, διαδίδοντας με αυτόν τον τρόπο την πολιτιστική κληρονομιά της Ευρώπης.

1. Δαπάνες για τις Ανάγκες της Βιβλιοθήκης

Κατά το έτος 2004 δαπανήθηκαν για τις ανάγκες της Βιβλιοθήκης:

- Για την αγορά ηλεκτρονικού υλικού: 51.786,83 € από τον τακτικό προϋπολογισμό του Πανεπιστημίου και 105.073,07 € από κονδύλια του ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ/ΕΚΤ.
- Για την αγορά ξενόγλωσσων και ελληνικών βιβλίων & οπτικοακουστικού υλικού: 135.434,90 € από τον τακτικό προϋπολογισμό του Πανεπιστημίου και 8.280,20 € από κονδύλια του ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ/ΕΚΤ.
- Για συνδρομές ξενόγλωσσων και ελληνικών περιοδικών: 141.000,04 € από τον τακτικό προϋπολογισμό του Πανεπιστημίου.
- Για βιβλιοδεσία: 6.888,81 € από τον τακτικό προϋπολογισμό του Πανεπιστημίου.
- Για την αγορά λογισμικού: 15.575,95 € από τον τακτικό προϋπολογισμό του Πανεπιστημίου.

2. Συλλογές

Το καλοκαίρι του 2004 πραγματοποιήθηκε εκτενής αναδιοργάνωση και μετακίνηση των συλλογών της Βιβλιοθήκης. Ο συνεχώς αυξανόμενος αριθμός βιβλίων που προστέθηκαν κατά τα τελευταία χρόνια στους περιορισμένους βιβλιοστάτες της Βιβλιοθήκης, δημιούργησε επιτακτική ανάγκη άμεσης απόσυρσης υλικού και στη συνέχεια, μετακίνησης των συλλογών της Βιβλιοθήκης και ορθής ταξινόμησής τους με παράλληλη απογραφή τους. Η αναδιοργάνωση είχε ως σκοπό τη δημιουργία ελεύθερου χώρου για ένταξη νέων προσκτήσεων στο Βιβλιοστάσιο Α' (βιβλία) κατά τα επόμενα τουλάχιστον τέσσερα με πέντε χρόνια. Στα πλαίσια της αναδιοργάνωσης πραγματοποιήθηκαν:

- α) απόσυρση και μεταφορά δεμένων τόμων ορισμένων τίτλων περιοδικών, που η Βιβλιοθήκη διέθετε πλέον ηλεκτρονικά, σε αποθηκευτικό χώρο του Πανεπιστημίου,
- β) αραίωση των εναπομεινάντων τόμων περιοδικών,
- γ) μετακίνηση της συλλογής των νομικών περιοδικών από το Βιβλιοστάσιο Α' και ενσωμάτωσή τους στα υπόλοιπα επιστημονικά περιοδικά του Βιβλιοστασίου Β',
- δ) μεταφορά τόμων της συλλογής των στατιστικών σειρών, που η Βιβλιοθήκη διέθετε ηλεκτρονικά, σε αποθηκευτικό χώρο του Παν/μίου και τη μετακίνηση των εναπομεινάντων έντυπων τόμων σε ξεχωριστό βιβλιοστάτη δίπλα στην πληροφοριακή συλλογή,
- ε) αραίωση της συλλογής των βιβλίων (Κύρια Συλλογή και Υπερμεγέθη-Ο/Σ) στο Βιβλιοστάσιο Α'.
- στ) διόρθωση της σήμανσης στους βιβλιοστάτες και των δύο βιβλιοστασίων (Α' & Β') και τοποθέτηση επιπλέον σήμανσης όπου κρίθηκε αναγκαίο.

Με βάση τον παραπάνω σχεδιασμό ενεργειών, οι εργασίες τοποθέτησης των τόμων περιοδικών σε χαρτοκιβώτια για τη μεταφορά τους σε αποθηκευτικό χώρο ξεκίνησαν στα

μέσα Ιουνίου, ενώ τον Ιούλιο 2004 η Βιβλιοθήκη διέκοψε τη λειτουργία της για το κοινό προκειμένου να διεκπεραιώσει και να ολοκληρώσει απερίσπαστα τις υπόλοιπες εργασίες.

2.1. Προσκτήσεις Υλικού

Κατά τη διάρκεια του 2004 αποκτήθηκαν από τη Βιβλιοθήκη 4.599 ελληνικές και ξενόγλωσσες μονογραφίες. Η πρόσκτησή τους έγινε κυρίως με δαπάνη του τακτικού προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου. Από το σύνολο των παραπάνω τεκμηρίων τα 667 αποκτήθηκαν με κονδύλια διάφορων ευρωπαϊκών και εθνικών έργων στα οποία συμμετείχε κατά τη διάρκεια του έτους το Πανεπιστήμιο.

Στην υφιστάμενη συλλογή περιοδικών 22 νέοι τίτλοι, ελληνικοί και ξενόγλωσσοι.

2.2. Επεξεργασία Υλικού

Κατά τη διάρκεια του 2004 το Τμήμα Τεχνικής Επεξεργασίας Υλικού επεξεργάστηκε συνολικά 4.729 βιβλιογραφικές εγγραφές που αντιστοιχούν σε 6.849 τεκμήρια.

Κατά το ίδιο έτος βιβλιοδετήθηκαν 320 τόμοι περιοδικών.

3. Τεχνολογική Υποδομή και Εξοπλισμός

Στα πλαίσια υλοποίησης του έργου «Εξοπλισμός Κεντρικής Βιβλιοθήκης Πανεπιστημίου Μακεδονίας» (ΕΠΕΑΕΚ II/ΕΤΠΑ), ολοκληρώθηκε το 2004 η προμήθεια ηλεκτρονικών υπολογιστών και ηλεκτρονικών συστημάτων, λογισμικών και μικροεπίπλων για την κάλυψη των αναγκών υλοποίησης έργου ΠΛΟΗΓΙΣ (ΕΠΕΑΕΚ II/ΕΚΤ). Ο εξοπλισμός προοριζόταν για την ψηφιοποίηση υλικού, τη διάθεση ηλεκτρονικού περιεχομένου και την ανάπτυξη ηλεκτρονικών υπηρεσιών πρόσβασης και ηλεκτρονικών υπηρεσιών πληροφόρησης της Βιβλιοθήκης. Η Βιβλιοθήκη απέκτησε εξυπηρετητές (servers) ισχυρής υπολογιστικής δύναμης και μεγάλης αποθηκευτικής ικανότητας, λοιπό υποστηρικτικό εξοπλισμό (UPS, Switch) και μηχανήματα οπτικής σάρωσης (scanners). Επίσης, προμηθεύτηκε το λογισμικό πακέτο διαχείρισης διαδανεισμού και διακίνησης ψηφιοποιημένων τεκμηρίων Ariel, λογισμικό για τον έλεγχο της ποιότητας των βιβλιογραφικών εγγραφών που δημιουργούνται στον ηλεκτρονικό κατάλογο της Βιβλιοθήκης (BookWhere-MarcStudio) και λογισμικό ελέγχου της πρόσβασης και αναγνώρισης εξουσιοδοτημένων χρηστών (Ldap). Για την αποτελεσματικότερη διασφάλιση του υλικού της από κλοπές η Βιβλιοθήκη απέκτησε νέο αντικλεπτικό σύστημα και συμβατό σύστημα μαγνητισμού και απομαγνητισμού του υλικού.

Επίσης, η Βιβλιοθήκη ενίσχυσε τις θέσεις εργασίας για άτομα με προβλήματα όρασης με την προμήθεια υποστηρικτικού εξοπλισμού μεγέθυνσης εντύπων (CCTV-Τηλεόραση Κλειστού Κυκλώματος) και ειδικού λογισμικού μεγέθυνσης κειμένων σε ηλεκτρονική μορφή (Supernova), καθώς και νέο υπολογιστικό σύστημα ευρείας οθόνης για τη διευκόλυνση των ΑμεΑ.

Τέλος, για την αποθήκευση του ηλεκτρονικού και οπτικοακουστικού υλικού της (δισκέτες βίντεο, CDs), η Βιβλιοθήκη απέκτησε ειδικές αρχειοθήκες, ενώ για τη μεταφορά και διευκόλυνση της κυκλοφορίας του υλικού στο χώρο της Βιβλιοθήκης προμηθεύτηκε ειδικά τροχήλατα καρότσια μεταφοράς.

4. Προσωπικό

Κατά τη διάρκεια του 2004 προσλήφθηκε ένας Πληροφορικός, καθώς και δύο φοιτητές για την υλοποίηση πακέτων εργασίας του έργου ΠΛΟΗΓΙΣ (ΕΠΕΑΕΚ II/ΕΚΤ).

5. Μηχανογράφηση – Αυτοματισμός

- Στις αρχές του 2004 έγινε η τελική παραμετροποίηση και λειτουργία εφαρμογής του συστήματος ανοιχτού κώδικα PROSPERO. Η συγκεκριμένη εφαρμογή βασίστηκε σε PERL και έδινε τη δυνατότητα αποστολής και λήψης ηλεκτρονικών τεκμηρίων μέσω του Διαδικτύου παρακάμπτοντας τα προβλήματα αποστολής με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (μέγεθος-αποκλεισμός εισερχομένων κτλ).
- Τον Ιούνιο του 2004 ολοκληρώθηκε η ανάπτυξη της βάσης δεδομένων με τα αποτελέσματα του Course Analysis (ανάλυση προγράμματος σπουδών) που υλοποίησε η Βιβλιοθήκη κατά το διάστημα Ιουνίου 2003 – Ιουνίου 2004. Η βάση του Course Analysis αναπτύχθηκε για τις ανάγκες του έργου ΠΛΟΗΓΙΣ (ΕΠΕΑΕΚ II/ΕΚΤ). Η τρέχουσα εφαρμογή αποτελεί συνέχεια προηγούμενης που αναπτύχθηκε στα πλαίσια του έργου «Εκσυγχρονισμός της Βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου Μακεδονίας» (ΕΠΕΑΕΚ I/ΕΚΤ). Κύριος σκοπός της βάσης ήταν η ανάλυση του προγράμματος σπουδών του Πανεπιστημίου αποδίδοντας το περιεχόμενο των μαθημάτων με όρους θεματικής ανάλυσης της συλλογής της Βιβλιοθήκης (ταξινομικούς αριθμούς και θεματικές επικεφαλίδες της Βιβλιοθήκης του Κογκρέσου, ελεύθερους θεματικούς όρους), ώστε να υπάρχει η δυνατότητα αξιολόγησης του επιπέδου βιβλιογραφικής κάλυψης του προγράμματος σπουδών από τη συλλογή της Βιβλιοθήκης. Επιπλέον, η βάση μπορούσε να χρησιμοποιηθεί και ως βοηθητικό εργαλείο για την πληροφοριακή εργασία, καθώς και τη βιβλιογραφική εκπαίδευση των φοιτητών. Πέρα από τους βασικούς στόχους που καλύφθηκαν από τη βάση, αποφασίστηκε η διεύρυνση των δυνατοτήτων της ώστε να συμπεριλαμβάνει και την υποχρεωτική (συγγράμματα) και προτεινόμενη βιβλιογραφία (βιβλία, άρθρα online ή έντυπα, ηλεκτρονικές σημειώσεις κ.ά.) κάθε μαθήματος που διδάσκονταν στο Πανεπιστήμιο. Για να ικανοποιεί με αποτελεσματικότερο τρόπο τις απαιτήσεις των φοιτητών και του διδακτικού προσωπικού αλλά και τις πιο εξειδικευμένες τεχνικές απαιτήσεις του προσωπικού της Βιβλιοθήκης, αποφασίστηκε η βάση να χωριστεί σε δύο ιστοσελίδες με χωριστή ιστοσελίδα που απευθύνεται στους βιβλιοθηκονόμους. Η αναζήτηση θεματικών επικεφαλίδων μπορούσε να γίνει ανά Τμήμα του Πανεπιστημίου ή τίτλο Μεταπτυχιακού Προγράμματος του Πανεπιστημίου ή και με λέξεις-κλειδιά του μαθήματος (π.χ. Πληροφορική).
- Από τα μέσα του 2004 άρχισε στα πλαίσια του έργου ΠΛΟΗΓΙΣ η ανάπτυξη της πλατφόρμας ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης *Τηλεμάθεια*. Η Τηλεμάθεια (www.telemathea.uom.gr) βασίστηκε στην εφαρμογή moodle, που αποτελεί λογισμικό ανοιχτού κώδικα διαθέσιμο σε 53 διαφορετικές γλώσσες. Η Τηλεμάθεια δημιουργήθηκε για να εξυπηρετήσει τους καθηγητές μαθημάτων ξένων γλωσσών ή μαθημάτων σεμιναριακού τύπου του Πανεπιστημίου, προσφέροντάς τους ένα ηλεκτρονικό περιβάλλον για τη διδασκαλία και υποστήριξη των μαθημάτων τους. Με τη χρήση της Τηλεμάθειας, οι φοιτητές θα είχαν ένα σύγχρονο μέσο επικοινωνίας με τον καθηγητή τους, αλλά και τους συμφοιτητές τους μέσω φόρουμ, ημερολογίου κτλ. Επιπλέον, θα αντιλαμβάνονταν καλύτερα τη δομή του μαθήματος που παρακολουθούσαν και το χρονοδιάγραμμα των εργασιών που έπρεπε να παραδώσουν. Πέρα από τις παραδοσιακές λειτουργίες μιας τέτοιας πλατφόρμας (π.χ. «κατέβασμα/ φόρτωση» αρχείων, chat, κτλ.), η Τηλεμάθεια προσέφερε τη δυνατότητα δημιουργίας ασκήσεων τύπου «συμπληρώστε τα κενά», πολλαπλής επιλογής, σύντομης απάντησης, listening, σταυρολέξου κ.ά. που χρησιμοποιούνται ευρέως από τους καθηγητές ξένων γλωσσών. Μια ακόμα λειτουργία της Τηλεμάθειας ήταν το γλωσσάρι που μπορούσε να δημιουργείται για κάθε μάθημα ώστε να το συμβουλευόμαστε οι φοιτητές για συγκεκριμένους όρους του μαθήματος (υπήρχε δυνατότητα αυτόματης σύνδεσης των όρων, ώστε, όπου αυτοί εντοπίζονται στο κείμενο να εμφανίζεται υπερ-σύνδεσμος προς το γλωσσάρι).

- Το Νοέμβριο του 2004 έγινε αναβάθμιση του συστήματος αυτοματισμού της Βιβλιοθήκης HORIZON. Επίσης πραγματοποιήθηκε η αναβάθμιση του information portal (Online κατάλογος για το κοινό) στην εκδ. 3.3. Ένα από τα νέα χαρακτηριστικά του λογισμικού-πελάτη (client) του προσωπικού ήταν η υποστήριξη της ελληνικής γλώσσας.

6. Υπηρεσίες προς τους Χρήστες

6.1 Δανεισμός – Διαδανεισμός – Συλλογή Κρατημένου Υλικού

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΔΑΝΕΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ 2004

I.A. Γενικά Στοιχεία

Δανεισμός

Περιγραφή	2004
Δανεισμοί	34.429
Ανανεώσεις μέσω τηλεφώνου	11.790
Ανανεώσεις στο Γραφείο Δανεισμού	6.013
Ανανεώσεις μέσω Web	222

Επιστροφή

Περιγραφή	2004
Ομαλή	46.760
Με καθυστέρηση	5.464

Αιτήσεις για τοποθέτηση υλικού σε κράτηση

Περιγραφή	2004
Κρατήσεις	2.303

Εγγραφές/Διαγραφές Χρηστών

Περιγραφή	2004
Εγγραφές	2.185
Διαγραφές	777

I.B Αναλυτικά Στοιχεία

Σύνολο δανεισμών ανά τύπο τεκμηρίου

Περιγραφή	2004
Λογοτεχνία (FIC)	1.804
Δανειζόμενο υλικό (L)	48.593
Συνοδευτικό υλικό (SUPPL)	550

Σύνολο δανεισμών ανά τα τύπο δανειζόμενου

Περιγραφή	2004
Βοηθητικό Διδακτικό Προσωπικό	909
Διδακτικό Προσωπικό	1586

Διοικητικό Προσωπικό	708
Διοικητικές Υπηρεσίες	67
Επισκέπτες Άλλων Ιδρυμάτων	334
Ερευνητικό Προσωπικό	44
Επίτιμοι Χρήστες	8
Εργαστήρια-Τεχνική Υπηρεσία	133
Εξωτερικοί Χρήστες	12.023
Καθηγητές Άλλων Ιδρυμάτων	3
Μεταπτυχιακοί Φοιτητές	6.296
Προσωπικό Βιβλιοθήκης	865
Προγράμματα Επιμόρφωσης	209
Καθηγητές Πειραματικού Σχολείου	40
Μαθητές Πειραματικού Σχολείου	0
Προπτυχιακοί Φοιτητές	27.198
Συνεργαζόμενες Βιβλιοθήκες	20
Υποψήφιοι Διδάκτορες	2.205

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΔΙΑΔΑΝΕΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ 2004

II. Αιτήσεις προς άλλες Βιβλιοθήκες (*British Library Document Supply Centre, Ελληνικές Βιβλιοθήκες μέσω ΕΚΤ, Ελληνικές Βιβλιοθήκες εκτός Δικτύου ΕΚΤ, άλλες περιπτώσεις*)

II.A. Αιτήσεις για Φωτοτυπημένα Άρθρα

α/α	Βιβλ/κη Διαθέτης	Συνολικές αιτήσεις	Έγιναν αποδεκτές	Ποσοστό κάλυψης
1	BLDSC	185	167	90,18%
2	GBV*	*	*	*
3	ΕΚΤ	222	187	84,15%
4	Άλλες Βιβλιοθήκες	0	0	0,00%
5	EMERALD	10	10	100,00%
6	Μη συνεργαζόμενοι φορείς	59	0	0,00%

* Για το έτος 2004 δεν υπήρξε συνεργασία με την GBV λόγω προβλημάτων του γερμανικού δικτύου συνεργασίας βιβλιοθηκών.

II.B. Αιτήσεις για Διαδανεισμό Βιβλίων

α/α	Βιβλ/κη Διαθέτης	Συνολικές αιτήσεις	Έγιναν αποδεκτές	Ποσοστό κάλυψης
1	BLDSC	245	216	88,56%
2	GBV*	*	*	*
3	Ελληνικές Βιβλιοθήκες	24	18	75,06%
4	Μη συνεργαζόμενοι φορείς	32	0	0,00%

* Για το έτος 2004 δεν υπήρξε συνεργασία με την GBV λόγω προβλημάτων του γερμανικού δικτύου συνεργασίας βιβλιοθηκών.

III. Αιτήσεις από άλλες Βιβλιοθήκες

III.A. Αιτήσεις για Φωτοτυπημένα Άρθρα

α/α	Αιτούσα Βιβλιοθήκη	Συνολικές αιτήσεις	Έγιναν αποδεκτές	Ποσοστό κάλυψης
1	Ελληνικές Βιβλιοθήκες μέσω Δικτύου ΕΚΤ	362	305	85.40%

2	Ελληνικές Βιβλιοθήκες εκτός Δικτύου ΕΚΤ	5	5	100,00%
3	Βιβλιοθήκες Εξωτερικού	0	0	0,00%

III.B. Αιτήσεις για Διαδανεισμό Βιβλίων

a/a	Αιτούσα Βιβλιοθήκη	Συνολικές αιτήσεις	Έγιναν αποδεκτές	Ποσοστό κάλυψης
1	Ελληνικές Βιβλιοθήκες	20	18	90,00%
2	Βιβλιοθήκες Εξωτερικού	0	0	0,00%

IV. ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΚΡΑΤΗΜΕΝΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

IV.A. Έντυπη Συλλογή Κρατημένου Υλικού

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2004 – ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2005

Κύκλος σπουδών	Διδάσκοντες	Μαθήματα	Βιβλία	Σημειώσεις	CD
Προπτυχιακός	31	57	88	47	2
Μεταπτυχιακός	18+1	18+1	67	10+1	1
Σύνολο	50	76	155	58	3

IV.B. Ηλεκτρονική Συλλογή Κρατημένου Υλικού

Από το χειμερινό εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 2004-2005 η Βιβλιοθήκη σε συνεργασία με την υπηρεσία CoMPUS του Πανεπιστημίου ξεκίνησε την πιλοτική λειτουργία της υπηρεσίας e-reserve. Η υπηρεσία e-reserve στόχευε στη δημιουργία ψηφιακών συλλογών τεκμηρίων χρήσιμων για τη διδασκαλία των μαθημάτων όλων των προγραμμάτων σπουδών (προπτυχιακών και μεταπτυχιακών) χρησιμοποιώντας ως μέσο διάθεσής τους το λογισμικό υποστήριξης ασύγχρονης εκπαίδευσης CoMPUS που έχει εφαρμοστεί από το Πανεπιστήμιο. Το βασικό υλικό των ψηφιακών αυτών συλλογών κατά την πιλοτική φάση της υπηρεσίας αποτέλεσαν: φωτοτυπίες άρθρων, θέματα παλαιότερων ετών, κεφάλαια βιβλίων, αντίγραφα διαφανειών, σημειώσεις και άλλο παρόμοιο υλικό το οποίο είχαν καταθέσει στη Βιβλιοθήκη οι διδάσκοντες των μαθημάτων προς φωτοτύπηση από τους σπουδαστές τους.

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2004 – ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2005

Κύκλος σπουδών	Μαθήματα	Ηλεκτρονικές Συλλογές
Προπτυχιακός	7	7
Μεταπτυχιακός	1	1
Σύνολο	8	8

6.2 Υπηρεσίες Πληροφόρησης

- Από το 2004 η Βιβλιοθήκη εξασφάλισε για τα μέλη του Πανεπιστημίου τη δυνατότητα χρήσης της διαδικτυακής εφαρμογής *RefWorks* για την εισαγωγή, αποθήκευση και διαχείριση βιβλιογραφικών αναφορών. Με την εφαρμογή αυτή κάθε χρήστης μπορούσε να δημιουργήσει την προσωπική του βάση βιβλιογραφικών αναφορών εισάγοντάς τις είτε αυτόματα από τις βιβλιογραφικές βάσεις της Βιβλιοθήκης, είτε από δικά του αρχεία, είτε καταχωρώντας τις μια-μια. Στη συνέχεια οι αναφορές αυτές ήταν δυνατόν να χρησιμοποιηθούν κατά τη συγγραφή εργασιών με αυτόματη μορφοποίηση των παραπομπών και της βιβλιογραφίας της εργασίας σε οποιαδήποτε τυποποιημένη μορφή

βιβλιογραφικών αναφορών (π.χ. Harvard, APA, MLA και δεκάδες άλλα στυλ μεμονωμένων επιστημονικών κοινοτήτων και περιοδικών όπως της IEEE κτλ.).

- Κατά τη διάρκεια του 2004 η Βιβλιοθήκη πρόσφερε στους χρήστες της πρόσβαση στις παρακάτω βάσεις δεδομένων:
 - American Bibliography of Slavic and East European Studies (ABSEES). Βιβλιογραφική βάση δεδομένων με περίπου 60.000 αναφορές σε άρθρα περιοδικών, βιβλία, κεφάλαια βιβλίων, βιβλιοκριτικές, διδακτορικές διατριβές, online πηγές πληροφόρησης και επιλεγμένες κυβερνητικές εκδόσεις για την Ανατολική και Κεντρική Ευρώπη και την πρώην Σοβιετική Ένωση που έχουν δημοσιευθεί στις ΗΠΑ και στον Καναδά.
 - World Development Indicators (World Bank). Στατιστικά δεδομένα για περισσότερους από 575 δείκτες ανάπτυξης και χρονοσειρές από το 1960 και μετά για πάνω από 220 χώρες και ομάδες χωρών. Τα δεδομένα περιλαμβάνουν δείκτες για κοινωνικούς, οικονομικούς, χρηματοοικονομικούς και φυσικούς πόρους καθώς και περιβαλλοντικούς δείκτες. Παρέχεται η δυνατότητα επιλογής και εξαγωγής δεδομένων σε γνωστούς τύπους αρχείων όπως π.χ. Excel.
 - SourceOECD. Όλες τις περιοδικές εκδόσεις (στατιστικές και μη) του ΟΟΣΑ, καθώς και όλες τις στατιστικές βάσεις δεδομένων του Οργανισμού. Μέσα από το SourceOECD δίνεται πρόσβαση στο πλήρες κείμενο 27 περιοδικών εκδόσεων του ΟΟΣΑ μερικές από τις οποίες είναι: OECD Economic Surveys, OECD Economic Studies, OECD Journal on Budgeting, Journal of Business Cycles Measurement and Analysis. Επίσης δίνεται δυνατότητα αναζήτησης, εντοπισμού και αποθήκευσης σε αρχεία Excel δεδομένων από το πλήρες εύρος 39 στατιστικών βάσεων του ΟΟΣΑ μεταξύ των οποίων και οι παρακάτω: Economic Accounts for Agriculture, Education Statistics, Quarterly Labour Force Statistics, Health Data, ITCS International Trade by Commodity, Main Economic Indicators, National Accounts, STAN Industry Structural Analysis, Main Science and Technology Indicators, Statistical Compendium, Telecommunications Database.
- Το καλοκαίρι του 2004 ολοκληρώθηκε η κατασκευή χαρτών αφής για χρήση από άτομα με προβλήματα όρασης, ώστε να μπορούν να αντιλαμβάνονται, να προσανατολίζονται και να κινούνται αποτελεσματικότερα στο χώρο του Πανεπιστημίου και της Βιβλιοθήκης. Το έργο αυτό υλοποιήθηκε στα πλαίσια του έργου ΠΛΟΗΓΙΣ (ΕΠΕΑΕΚ Π/ΕΚΤ). Η κατασκευή των χαρτών πραγματοποιήθηκε από τον Δρ.Κωνσταντίνο Παπαδόπουλο, Ειδικό Επιστήμονα στο Τμήμα Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής του Πανεπιστημίου και Επιστημονικό Συνεργάτη στην Εθνική Χαρτοθήκη, ο οποίος είχε και την επιστημονική επιμέλεια του συγκεκριμένου πακέτου εργασίας. Στόχος της κατασκευής των χαρτών αφής ήταν η διευκόλυνση της πρόσβασης των ατόμων με προβλήματα όρασης στους βασικούς κοινόχρηστους χώρους και στη Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου. Επίσης, κρίθηκε απαραίτητη και η χαρτογράφηση του ευρύτερου εξωτερικού χώρου που περιβάλλει το Πανεπιστήμιο για να είναι δυνατή η πρόσβαση στις κτιριακές εγκαταστάσεις του Πανεπιστημίου. Για το εσωτερικό του κτιρίου κατασκευάστηκαν συνολικά 15 χάρτες αφής σε διάσταση Α3, που τυπώθηκαν σε ειδικό χαρτί με μικροκάψουλες. Για την εκτύπωση των χαρτών χρησιμοποιήθηκε η ψηφιακή τεχνολογία και ο ειδικός εξοπλισμός που έχει αναπτύξει η Εθνική Χαρτοθήκη, η οποία πρώτη το 1995 παρήγαγε χάρτες αφής με ψηφιακές μεθόδους. Από τους 15 αυτούς χάρτες οι δύο (ένας για το ισόγειο και ένας για τον ημιόροφο) παρουσίαζαν τη γενική κάτοψη των ορόφων, ώστε να μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως βοηθήματα προσανατολισμού, οι 12 είναι αναλυτικοί χάρτες που αποτελούσαν βοηθήματα στην κίνηση των τυφλών και ο τελευταίος ήταν ένας χάρτης που παρουσίαζε την πορεία που πρέπει να ακολουθήσουν τα άτομα με τύφλωση από την είσοδο του Πανεπιστημίου, μέχρι τον χώρο που φιλοξενεί τους ειδικούς σταθμούς εργασίας για άτομα με προβλήματα όρασης που διαθέτει η Βιβλιοθήκη. Στους 12 αναλυτικούς χάρτες παρουσιάζονταν πληροφορίες, όπως, οι διάφοροι χώροι με τις ονομασίες τους

(γραμματείες, αίθουσες διδασκαλίες, αμφιθέατρα), οι ανελκυστήρες, τα κλιμακοστάσια, οι ράμπες για άτομα με κινητική αναπηρία, παγκάκια, είσοδοι, επικίνδυνα σημεία και άλλα. Στο χάρτη του εξωτερικού χώρου αποτυπώνονταν πληροφορίες, όπως, οικοδομικά τετράγωνα, ονόματα δρόμων, διαχωριστικές νησίδες, στάσεις λεωφορείων, καρτοτηλέφωνα, φωτεινοί και ηχητικοί σηματοδότες και άλλα.

- Από το Σεπτέμβριο του 2004 προσφέρθηκε στους χρήστες η υπηρεσία *e-ρώτηση*. Επρόκειτο για τη νέα web based υπηρεσία πληροφόρησης της Βιβλιοθήκης, που έδινε στους χρήστες τη δυνατότητα να υποβάλουν ερωτήσεις για τον εντοπισμό μιας πληροφορίας από όπου και αν βρίσκονταν και οποιαδήποτε στιγμή το επιθυμούσαν, με αποτέλεσμα να διευκολύνεται η εξ αποστάσεως εξυπηρέτησή τους.

Η νέα υπηρεσία χρησιμοποιούσε το σύστημα OCLC QuestionPoint που αναπτύχθηκε από την OCLC σε συνεργασία με την Library of Congress με στόχο τη δημιουργία ενός συστήματος προσφοράς υπηρεσιών πληροφόρησης εξ αποστάσεως και ταυτόχρονα, την προώθηση της συνεργασίας μεταξύ των βιβλιοθηκών που χρησιμοποιούν το ίδιο σύστημα για την απάντηση των πληροφοριακών ερωτημάτων που τους θέτουν οι χρήστες τους. Για το λόγο αυτό, εκτός των άλλων δυνατοτήτων του, το σύστημα δημιουργεί και χρησιμοποιεί μια παγκόσμια γνωσιακή βάση δεδομένων, όπου καταγράφονται οι απαντήσεις των συνεργαζόμενων βιβλιοθηκών, οι οποίες μπορούν με αυτό τον τρόπο να επαναχρησιμοποιηθούν, να αναπτυχθούν περαιτέρω ή να εμπλουτισθούν από τις συνεργαζόμενες βιβλιοθήκες κατά περίπτωση.

Μέσω της υπηρεσίας e-ρώτηση η Βιβλιοθήκη:

- παρείχε υπηρεσίες:
 - chat – «Συνομιλήστε μ' έναν Βιβλιοθηκονόμο» και
 - e-mail – «Ρωτήστε έναν Βιβλιοθηκονόμο»,
- μπορούσε να προωθεί ερωτήσεις σε άλλες βιβλιοθήκες και να δέχεται ερωτήσεις από άλλες βιβλιοθήκες που χρησιμοποιούν αυτή την υπηρεσία παγκοσμίως,
- είχε πρόσβαση στην Global Knowledge Base που περιλαμβάνει ερωτήσεις που τέθηκαν και απαντήσεις που δόθηκαν από τις βιβλιοθήκες-μέλη της υπηρεσίας QuestionPoint,
- μπορούσε να δημιουργήσει τη δική της γνωσιακή βάση δεδομένων (Local Knowledge Database) με ερωτήσεις και απαντήσεις που δίνονται από τη Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Μακεδονίας.

6.3 Πρόγραμμα Βιβλιογραφικής Εκπαίδευσης

Κατά τη διάρκεια του 2004 έγινε αναμόρφωση του προγράμματος βιβλιογραφικής εκπαίδευσης, ώστε να ανταποκρίνεται καλύτερες στις τρέχουσες ανάγκες των Τμημάτων του Πανεπιστημίου. Την ανάγκη αναμόρφωσης του προγράμματος βιβλιογραφικής εκπαίδευσης έκαναν επιτακτική τόσο η αναβάθμιση του αυτοματοποιημένου καταλόγου της Βιβλιοθήκης (ύστερα από την αναβάθμιση του συστήματος αυτοματισμού HORIZON), όσο και ο εμπλουτισμός της συλλογής της Βιβλιοθήκης με μεγάλο αριθμό νέων βάσεων δεδομένων. Έγινε εφαρμογή του νέου προγράμματος βιβλιογραφικής εκπαίδευσης στον προπτυχιακό και μεταπτυχιακό κύκλο σπουδών και πιλοτική εφαρμογή προγράμματος πληροφοριακής παιδείας σε μέλη ΔΕΠ του Τμήματος ΒΣΑΣ του Πανεπιστημίου.

6.4 Πρόγραμμα Επιμόρφωσης του Προσωπικού της Βιβλιοθήκης

- Το Φεβρουάριο του 2004 πραγματοποιήθηκε στο χώρο της Βιβλιοθήκης ενημερωτικό σεμινάριο με θέμα «Υγιεινή & Ασφάλεια για το Προσωπικό του Πανεπιστημίου Μακεδονίας». Το σεμινάριο διοργανώθηκε με πρωτοβουλία του προγράμματος «Περιβαλλοντική Διαχείριση του Πανεπιστημίου Μακεδονίας» EMAS-EDIN/LIFE02.

Το σεμινάριο πραγματοποιήθηκε σε 2 κύκλους, ώστε να παρακολουθηθεί από όλο το προσωπικό της Βιβλιοθήκης και η θεματολογία του περιλάμβανε τα εξής:

- Ενημέρωση για το σύστημα θέρμανσης της Βιβλιοθήκης (VRV).
- Ενημέρωση για το σύστημα πυρόσβεσης και πυρανίχνευσης της Βιβλιοθήκης.
- Ενημέρωση για το σχέδιο εκκένωσης της Βιβλιοθήκης σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης.
- Ενημέρωση για το σύστημα συναγερμού για κλοπές.
- Ενημέρωση για τους Σταθμούς Α΄ Βοηθειών της Βιβλιοθήκης.

Το σεμινάριο έγινε από Μηχανολόγο-Μηχανικό της Τεχνικής Υπηρεσίας του Πανεπιστημίου.

- Στα πλαίσια της συνεχούς ανάπτυξης νέων υπηρεσιών κρίθηκε απαραίτητη η διοργάνωση ενός επιμορφωτικού σεμιναρίου εκπαίδευσης όλου του προσωπικού της Βιβλιοθήκης στις πηγές πληροφόρησης που αυτή διαθέτει, έτσι ώστε να διασφαλίζεται η ομοιογενής και σταθερής ποιότητας παροχή υπηρεσιών πληροφόρησης προς τους χρήστες από τους περισσότερους υπαλλήλους της. Το σεμινάριο πραγματοποιήθηκε από τις 5 έως τις 9 Ιουλίου 2004 στο Κέντρο Η/Υ του Πανεπιστημίου εντασσόταν στις δράσεις του έργου ΠΛΟΗΓΙΣ. Οι θεματικές ενότητες που παρουσιάστηκαν κατά τη διάρκεια του σεμιναρίου κάλυπταν τα εξής:

- Πληροφοριακή εργασία – Βάσεις δεδομένων – Παραδείγματα ερευνών – Αναζητήσεις στο Διαδίκτυο – Θεματικός και αλφαβητικός κατάλογος βάσεων δεδομένων.
- Ηλεκτρονικά περιοδικά – Α to Z – Δυναμικοί Σύνδεσμοι – Open URL (OVID Linksolver) – Σύστημα διαχείρισης βιβλιογραφικών αναφορών (Refworks)
- Virtual Reference Work (OCLC Question Point)
- Δανεισμός – Διαδανεισμός – Ηλεκτρονικός διαδανεισμός (Prospero)
- Πνευματικά δικαιώματα και βιβλιοθήκες – Σταθμοί εργασίας για άτομα με προβλήματα όρασης.

Οι εισηγήσεις των παραπάνω θεματικών ενοτήτων παρουσιάστηκαν από άτομα του προσωπικού της Βιβλιοθήκης που είχαν γνώση και εμπειρία στα αντίστοιχα αντικείμενα.

7. Δραστηριότητες της Βιβλιοθήκης

7.1 Δημοσιεύσεις:

ΤΙΤΛΟΣ	ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ / ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ	ΕΚΔΗΛΩΣΗ
An Electronic Online Access Showroom for the New Acquisitions of the Library of the University of Macedonia	<ul style="list-style-type: none"> • Φίλιππος Κολοβός, Πληροφορικός, Βιβλ/κη Παν/μίου Μακεδονίας • Έλσα Τσανακτσίδου, Βιβλιοθηκονόμος, Βιβλ/κη Παν/μίου Μακεδονίας • Στέλλα Παπαγύρη, Πληροφορικός, Βιβλ/κη Παν/μίου Μακεδονίας 	Δημοσίευση στο περιοδικό "Library Hi Tech News incorporating Online and CD Notes" (Vol.21, No1,2004)
ΕΠΕΑΕΚ II Ενέργεια 2.1.3 (Κατηγορία πράξεων ε) Έργο: ΠΛΟΗΓΙΣ: Από την Πληροφορία στη Γνώση: Ενίσχυση της Διάθεσης Ηλεκτρονικού Περιεχομένου και Παροχή Πληροφοριακής Παιδείας στη Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Μακεδονίας – ΕΠΕΑΕΚ II Ενέργεια 5.2.1 (Κατηγορία πράξεων Β) Έργο: Εξοπλισμός Κεντρικής Βιβλιοθήκης Πανεπιστημίου	<ul style="list-style-type: none"> • Άννα Φράγκου, Προϊστ/νη Δ/σης Βιβλ/κης Παν/μίου Μακεδονίας 	Συνάντηση εργασίας για το ΕΠΕΑΕΚ II που διοργανώθηκε από το Σύστημα Βιβλιοθηκών του Α.Π.Θ. (1 Απριλίου 2004, Θεσσαλονίκη).

Μακεδονίας		
Using the COINE system to promote Cultural Heritage and sustain Education	<ul style="list-style-type: none"> • Άννα Φράγκου, Προϊστ/νη Δ/νσης Βιβλ/κης Παν/μίου Μακεδονίας 	Συνάντηση εργασίας “Sharing the Present – Creating the Future” που διοργανώθηκε από το Jagiellonian University of Krakow – Institute of Librarianship and Scientific Information στα πλαίσια του έργου COINE (21-22 Ιουνίου 2004, Κρακοβία - Πολωνία).
Θέματα Πνευματικής Ιδιοκτησίας	<ul style="list-style-type: none"> • Άννα Φράγκου, Προϊστ/νη Δ/νσης Βιβλ/κης Παν/μίου Μακεδονίας 	Σεμινάριο «Πρόγραμμα Συνεχιζόμενης Κατάρτισης του Προσωπικού της Βιβλιοθήκης» που διοργάνωσε η Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Μακεδονίας (5-9 Ιουλίου 2004, Θεσσαλονίκη).
Κοινοπραξία Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών – Επιτροπή Υλοποίησης για τα Περιοδικά: έξι χρόνια κοινής δράσης – δύο χρόνια πριν τη λήξη του προγράμματος (γενική παρουσίαση και στοιχεία χρήσης)	<ul style="list-style-type: none"> • Κλωντίνη Δέρβου, Βιβλ/κη Τμημάτων Φυσικής & Πληροφορικής Α.Π.Θ. • Κατερίνα Συνέλλη, Βιβλ/κη & Υπηρεσία Πληροφόρησης Παν/μίου Πατρών • Σάσα Τζεδάκη, Βιβλ/κη Σχολής Θετικών Επιστημών Παν/μίου Κρήτης • Άννα Φράγκου, Βιβλ/κη Παν/μίου Μακεδονίας 	13 ^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών που διοργανώθηκε από τη Βιβλιοθήκη του Ιόνιου Πανεπιστημίου (13-15 Οκτωβρίου 2004, Κέρκυρα).
Το Σύστημα COINE για την Προβολή της Πολιτιστικής Κληρονομιάς και την Υποστήριξη της Εκπαίδευσης	<ul style="list-style-type: none"> • Άννα Φράγκου, Προϊστ/νη Δ/νσης Βιβλιοθήκης Πανεπιστημίου Μακεδονίας • Ανθή Μάλιου, Βιβλιοθηκονόμος, Βιβλ/κη Παν/μίου Μακεδονίας • Ελένη Φραγκιαδάκη, Πληροφορικός, Βιβλ/κη Παν/μίου Μακεδονίας 	13 ^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών που διοργανώθηκε από τη Βιβλιοθήκη του Ιόνιου Πανεπιστημίου (13-15 Οκτωβρίου 2004, Κέρκυρα).
Ισότιμη Πρόσβαση στην Πληροφορία και τη Γνώση μέσω της Βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου Μακεδονίας	<ul style="list-style-type: none"> • Άννα Φράγκου, Προϊστ/νη Δ/νσης Βιβλιοθήκης Πανεπιστημίου Μακεδονίας 	Ημερίδα «ΟΛΟΙ ΜΑΖΙ γεφυρώνουμε τη διαφορά» που διοργάνωσε η Επιτροπή ΑμεΑ και το Κέντρο Συμβουλευτικής και Στήριξης Φοιτητών – ΚΣΣΦ (ΕΠΕΑΕΚ II) του Παν/μίου Μακεδονίας (11 Δεκεμβρίου 2004, Θεσσαλονίκη).

7.2 Συμμετοχή σε Προγράμματα:

Κατά τη διάρκεια του 2004 ολοκληρώθηκε με επιτυχία η υλοποίηση του ευρωπαϊκού έργου COINE στο οποίο η Βιβλιοθήκη συμμετείχε ως κύριος εταίρος από το 2002. Επίσης κατά τη διάρκεια του ίδιου έτους συνεχίστηκε η υλοποίηση των έργων: α) ΠΛΟΗΓΙΣ (ΕΠΕΑΕΚ II/ΕΚΤ), β) «Εξοπλισμός Κεντρικής Βιβλιοθήκης Πανεπιστημίου Μακεδονίας (ΕΠΕΑΕΚ II/ΕΤΠΑ) και γ) «Ανάπτυξη της Ψηφιακής Συνεργασίας των Βιβλιοθηκών Ιδρυμάτων Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης» - Οριζόντια Δράση Βιβλιοθηκών (ΕΠΕΑΕΚ II/ΕΚΤ)..

2005

Το 2005 ήταν η χρονιά των Παραρτημάτων της Βιβλιοθήκης:

- της Βιβλιοθήκης του Πειραματικού Σχολείου του Πανεπιστημίου,
- της Βιβλιοθήκης του Τμήματος Μάρκετινγκ και Διοίκησης Λειτουργιών στην Έδεσσα και
- της Βιβλιοθήκης του Τμήματος Διοίκησης Τεχνολογίας στη Νάουσα.

Η Βιβλιοθήκη του Πειραματικού Σχολείου, παρότι είχε εξοπλισθεί από τα τέλη του 2003 και λειτουργούσε κατά τη διάρκεια του 2004, εγκαινιάστηκε με επισημότητα το Μάιο του 2005. Οι Βιβλιοθήκες των Τμημάτων Μάρκετινγκ και Διοίκησης Λειτουργιών στην Έδεσσα και Διοίκησης Τεχνολογίας στη Νάουσα εξοπλίστηκαν με την απαραίτητη επίπλωση και έτσι μπόρεσαν να λειτουργήσουν πλήρως από τα τέλη του 2005.

Κατά το 2005 ολοκληρώθηκε επίσης και το έργο «Εξοπλισμός Κεντρικής Βιβλιοθήκης Πανεπιστημίου Μακεδονίας» (ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ/ΕΤΠΑ), με πιστώσεις του οποίου κατέστη δυνατό να αγοραστεί τεχνολογικός εξοπλισμός, λογισμικό και επίπλωση που ήταν απαραίτητα για την υποστήριξη των νέων υπηρεσιών (κυρίως ηλεκτρονικών) και λειτουργιών της Βιβλιοθήκης.

Το Δεκέμβριο του 2005 η Βιβλιοθήκη υπέβαλε στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠΕΑΕΚ του ΥΠ.Ε.Π.Θ. πρόταση για αύξηση του προϋπολογισμού και παράταση του φυσικού αντικείμενου (έως τέλη του 2007) του έργου ΠΛΟΗΓΙΣ. Σύμφωνα με την αρχικά (2002) εγκριθείσα πρόταση, το έργο ΠΛΟΗΓΙΣ έληγε 31/12/2006. Με τη χρονική παράτασή του όμως και την αύξηση χρηματοδότησης, το έργο θα μπορούσε να συνεχιστεί έως 31/12/2007.

1. Δαπάνες για τις Ανάγκες της Βιβλιοθήκης

Κατά το έτος 2005 δαπανήθηκαν για τις ανάγκες της Βιβλιοθήκης:

- Για την αγορά ηλεκτρονικού υλικού: 34.420,29 € από τον τακτικό προϋπολογισμό του Πανεπιστημίου και 140.789,35 € από κονδύλια του ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ/ΕΚΤ.
- Για την αγορά ξενόγλωσσων και ελληνικών βιβλίων & οπτικοακουστικού υλικού: 210.819,37 € από τον τακτικό προϋπολογισμό του Πανεπιστημίου.
- Για συνδρομές ξενόγλωσσων και ελληνικών περιοδικών: 139.393,07 € από τον τακτικό προϋπολογισμό του Πανεπιστημίου.
- Για βιβλιοδεσία: 9.493,87 € από τον τακτικό προϋπολογισμό του Πανεπιστημίου.
- Για αγορά λογισμικού: 8.394,77 € από τον τακτικό προϋπολογισμό του Πανεπιστημίου και 4.133,74 € από κονδύλια του ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ/ΕΤΠΑ.
- Για αγορά εξοπλισμού: 15.314,04 € από τον τακτικό προϋπολογισμό του Πανεπιστημίου.
- Για αγορά ηλεκτρονικού εξοπλισμού: 1.953,80 € από τον τακτικό προϋπολογισμό του Πανεπιστημίου και 99.798,17 € από κονδύλια του ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ/ΕΤΠΑ.

2. Συλλογές

2.1 Προσκτήσεις Υλικού

Κατά τη διάρκεια του 2005 αποκτήθηκαν από τη Βιβλιοθήκη 5.154 ελληνικές και ξενόγλωσσες μονογραφίες. Η πρόσκτησή τους έγινε κυρίως με δαπάνη του τακτικού προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου. Από το σύνολο των παραπάνω τεκμηρίων τα 108 αποκτήθηκαν με κονδύλια διάφορων ευρωπαϊκών και εθνικών έργων στα οποία συμμετείχε κατά τη διάρκεια του έτους το Πανεπιστήμιο.

Στην υφιστάμενη συλλογή περιοδικών 36 νέοι τίτλοι, ελληνικοί και ξενόγλωσσοι.

2.2 Επεξεργασία Υλικού

Κατά τη διάρκεια του 2005 το Τμήμα Τεχνικής Επεξεργασίας Υλικού επεξεργάστηκε συνολικά 4.361 βιβλιογραφικές εγγραφές που αντιστοιχούν σε 5.910 τεκμήρια.

Κατά το ίδιο έτος βιβλιοδετήθηκαν 528 τόμοι περιοδικών.

3. Τεχνολογική Υποδομή και Εξοπλισμός

- Το Δεκέμβριο του 2005 ολοκληρώθηκε ο εξοπλισμός (επίπλωση) των Παραρτημάτων της Βιβλιοθήκης σε Έδεσσα και Νάουσα. Οι Βιβλιοθήκες της Έδεσσας και της Νάουσας εφοδιάστηκαν με βιβλιοστάτες, θέσεις Η/Υ και ανάγνωσης, και γκισέ δανεισμού, ώστε να μπορούν να εξυπηρετούν τις ανάγκες των Νέων Τμημάτων του Πανεπιστημίου: Μάρκετινγκ και Διοίκησης Λειτουργιών (Έδεσσα) και Διοίκησης Τεχνολογίας (Νάουσα).
- Ύστερα από την εκτενή απόσυρση υλικού που είχε πραγματοποιήσει η Βιβλιοθήκη το καλοκαίρι του 2004, αναζητήθηκε σε συνεργασία με την Πρυτανεία του Πανεπιστημίου κατάλληλος αποθηκευτικός χώρος που θα φιλοξενούσε το υλικό αυτό ταξιθετημένο με τρόπο, ώστε να μπορεί να επαναχρησιμοποιηθεί εφόσον παρουσιαζόταν σχετική ανάγκη. Λόγω παντελούς έλλειψης διαθέσιμων αποθηκευτικών χώρων στον κύριο χώρο εγκαταστάσεων του Πανεπιστημίου στη Θεσσαλονίκη, αποφασίστηκε να γίνει εκμετάλλευση του υπογείου των κτιριακών εγκαταστάσεων του Τμήματος Μάρκετινγκ και Διοίκησης Λειτουργιών στην Έδεσσα. Έτσι, αποκτήθηκαν το Δεκέμβριο του 2005 κατάλληλα κινητά βιβλιοστάσια (mobile shelving) που θα εξασφάλιζαν μέγιστη εκμετάλλευση του διαθέσιμου χώρου για τη φιλοξενία των συλλογών αποσυρμένου υλικού της Βιβλιοθήκης.
- Στα τέλη του 2005 αντικαταστάθηκαν οι υπολογιστές του προσωπικού της Βιβλιοθήκης με νέους, πιο σύγχρονους και μεγαλύτερων δυνατοτήτων. Οι παλαιότεροι υπολογιστές που χρησιμοποιούσε το προσωπικό δεν παροπλίστηκαν, αλλά χρησιμοποιήθηκαν για αύξηση των υπολογιστών του κοινού με αποτέλεσμα ο συνολικός αριθμός υπολογιστών κοινού της Βιβλιοθήκης να αυξηθεί στους 24. Μέρος των παλαιότερων υπολογιστών του προσωπικού της Βιβλιοθήκης χρησιμοποιήθηκε επίσης για αντικατάσταση και αύξηση του συνολικού αριθμού των υπολογιστών (προσωπικού και κοινού) της Βιβλιοθήκης του Πειραματικού Σχολείου του Πανεπιστημίου.

4. Προσωπικό

Κατά τη διάρκεια του 2005 προσλήφθηκε ένας Βιβλιοθηκονόμος για την υλοποίηση πακέτου εργασίας του έργου ΠΛΟΗΓΙΣ (ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ/ΕΚΤ).

5. Μηχανογράφηση – Αυτοματισμός

- Στις αρχές του 2005 πραγματοποιήθηκε στα πλαίσια του έργου «Εξοπλισμός Κεντρικής Βιβλιοθήκης Πανεπιστημίου Μακεδονίας» (ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ/ΕΤΠΑ), εγκατάσταση και παραμετροποίηση του πρωτοκόλλου διαχείρισης χρηστών από την εταιρεία FORTHNET. Στη συνέχεια, το Τμήμα Αυτοματισμού της Βιβλιοθήκης προχώρησε στην παραμετροποίηση όλων των εφαρμογών της Βιβλιοθήκης, προκειμένου η εξουσιοδότηση των χρηστών να γίνεται μέσω του πρωτοκόλλου αυτού (LDAP).
- Στα πλαίσια του έργου ΠΛΟΗΓΙΣ (ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ/ΕΚΤ), υλοποιήθηκε ένα ψηφιακό σύστημα βιβλιοθήκης με απώτερο σκοπό να λαμβάνει, αποθηκεύει, ευρετηριοποιεί, διατηρεί και διανέμει το πνευματικό απόσταγμα της ερευνητικής δραστηριότητας του

πανεπιστημίου σε ψηφιακή μορφή. Για την υλοποίηση χρησιμοποιήθηκε το ανοικτό λογισμικό DSpace που αναπτύχθηκε από κοινού από τις βιβλιοθήκες του MIT και την εταιρία Hewlett-Packard (HP). Το σύστημα βασίζεται στην τεχνολογία Java Server Pages (JSP) και εξυπηρετεί ποικίλες ανάγκες ψηφιακής αρχειοθέτησης, όπως:

- Δημιουργία Ιδρυματικών Αποθετηρίων (Institutional Repositories - IRs).
- Δημιουργία αποθετηρίων εκπαιδευτικού υλικού (Learning Object Repositories - LORs).
- Αρχειοθέτηση διπλωματικών εργασιών σε ψηφιακή μορφή.
- Διαχείριση ψηφιακών εγγράφων.
- Ψηφιακή συντήρηση.
- Φιλοξενία ψηφιακών εκδόσεων και άλλα.

Στόχος της εφαρμογής ήταν η ανάπτυξη Ιδρυματικού Αποθετηρίου του Πανεπιστημίου Μακεδονίας περιλάμβανε αρχικά:

- Ψηφιακή γκρίζα βιβλιογραφία (πλήρες κείμενο διδακτορικών διατριβών, μεταπτυχιακών εργασιών και άλλων «εσωτερικών δημοσιεύσεων» που παράγονται από το Πανεπιστήμιο.
 - Το ψηφιακό πλήρες κείμενο δύο (τουλάχιστον) ελληνικών επιστημονικών περιοδικών.
- Στα τέλη του 2005 άρχισε η ανάπτυξη τοπικού δικτύου των σταθμών εργασίας (H/Y) του προσωπικού της Βιβλιοθήκης. Με την εγκατάσταση των νέων υπολογιστών για το προσωπικό της Βιβλιοθήκης, έγινε η εισαγωγή τους σε Active Directory Domain, με σχετική παραμετροποίηση σε Active Directory Domain Controllers και σε DNS Servers δύο νέων διακομιστών της Βιβλιοθήκης, οι οποίοι εξυπηρετούν το τοπικό δίκτυο του προσωπικού. Ακόμη, έγινε με ασφάλεια η μεταφορά των δεδομένων των χρηστών από τους παλιούς στους νέους υπολογιστές, κατά τη διαδικασία της εγκατάστασης. Επιπλέον, προγραμματίστηκε και ρυθμίστηκε αυτόματη διαδικασία λήψης εφεδρικών αντιγράφων ασφαλείας από τους υπολογιστές του προσωπικού προς τον κεντρικό διακομιστή αρχείων (file server) της Βιβλιοθήκης, ανά πενθήμερο. Οι εργασίες ολοκληρώθηκαν στις αρχές του 2006.

6. Υπηρεσίες προς τους Χρήστες

6.1 Δανεισμός – Διαδανεισμός – Συλλογή Κρατημένου Υλικού

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΔΑΝΕΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ 2005

I.A. Γενικά Στοιχεία

Δανεισμός

Περιγραφή	2005
Δανεισμοί	35.457
Ανανεώσεις μέσω τηλεφώνου	13.830
Ανανεώσεις στο Γραφείο Δανεισμού	5.568
Ανανεώσεις μέσω Web	702

Επιστροφή

Περιγραφή	2005
Ομαλή	50.490
Με καθυστέρηση	5.249

Αιτήσεις για τοποθέτηση υλικού σε κράτηση

Περιγραφή	2005
Κρατήσεις	2.780

Εγγραφές/Διαγραφές Χρηστών

Περιγραφή	2005
Εγγραφές	2.367
Διαγραφές	1.088

I.B. Αναλυτικά Στοιχεία

Σύνολο δανεισμών ανά τύπο τεκμηρίου

Περιγραφή	2005
Λογοτεχνία (FIC)	1.966
Δανειζόμενο υλικό (L)	50.998
Συνοδευτικό υλικό (SUPPL)	644

Σύνολο δανεισμών ανά τα τύπο δανειζόμενου

Περιγραφή	2005
Βοηθητικό Διδακτικό Προσωπικό	1.130
Διδακτικό Προσωπικό	1.800
Διοικητικό Προσωπικό	622
Διοικητικές Υπηρεσίες	62
Επισκέπτες Άλλων Ιδρυμάτων	452
Ερευνητικό Προσωπικό	15
Επίτιμοι Χρήστες	9
Εργαστήρια-Τεχνική Υπηρεσία	74
Εξωτερικοί Χρήστες	13.196
Καθηγητές Άλλων Ιδρυμάτων	0
Μεταπτυχιακοί Φοιτητές	8.776
Προσωπικό Βιβλιοθήκης	850
Προγράμματα Επιμόρφωσης	255
Καθηγητές Πειραματικού Σχολείου	18
Μαθητές Πειραματικού Σχολείου	0
Προπτυχιακοί Φοιτητές	26.228
Συνεργαζόμενες Βιβλιοθήκες	70
Υποψήφιοι Διδάκτορες	2.257

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΔΙΑΔΑΝΕΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ 2005

II. Αιτήσεις προς άλλες Βιβλιοθήκες (*British Library Document Supply Centre, Subito Documents from Libraries, Ελληνικές Βιβλιοθήκες μέσω Δικτύου ΕΚΤ, Ελληνικές Βιβλιοθήκες εκτός Δικτύου ΕΚΤ, άλλες περιπτώσεις*)

II.A. Αιτήσεις για Φωτοτυπημένα Άρθρα

α/α	Βιβλ/κη Διαθέτης	Συνολικές αιτήσεις	Έγιναν αποδεκτές	Ποσοστό κάλυψης
1	BLDSC	79	61	77,47%

2	SUBITO	229	214	94,16%
3	EKT	250	217	86,80%
4	Άλλες βιβλιοθήκες	5	5	100,00%
5	EMERALD	5	5	100,00%
8	Μη συνεργαζόμενοι φορείς	20	2	10,00%

II.B. Αιτήσεις για Διαδανεισμό Βιβλίων

a/a	Βιβλ/κη Διαθέτης	Συνολικές αιτήσεις	Έγιναν αποδεκτές	Ποσοστό κάλυψης
1	BLDSC	193	179	93,08%
2	SUBITO	109	91	83,72%
3	ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ	26	23	88,55%
5	Μη συνεργαζόμενοι φορείς	66	0	0,00%

III. Αιτήσεις από Άλλες Βιβλιοθήκες

III.A. Αιτήσεις για Φωτοτυπημένα Άρθρα

a/a	Αιτούσα Βιβλ/κη	Συνολικές αιτήσεις	Έγιναν αποδεκτές	Ποσοστό κάλυψης
1	Ελληνικές Βιβλιοθήκες μέσω Δικτύου EKT	631	559	89,44%
2	Ελληνικές Βιβλιοθήκες εκτός Δικτύου EKT	5	4	80,00%
3	Βιβλιοθήκες Εξωτερικού	0	0	0,00%

III.B. Αιτήσεις για Διαδανεισμό Βιβλίων

a/a	Αιτούσα Βιβλιοθήκη	Συνολικές αιτήσεις	Έγιναν αποδεκτές	Ποσοστό κάλυψης
1	Ελληνικές Βιβλιοθήκες	70	70	100,00%
2	Βιβλιοθήκες Εξωτερικού	0	0	0,00%

IV. ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΚΡΑΤΗΜΕΝΟΥ ΥΛΙΚΟΥ ΓΙΑ ΤΟ 2005

IV.A. Έντυπη Συλλογή Κρατημένου Υλικού

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2005 – ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2006

Κύκλος σπουδών	Διδάσκοντες	Μαθήματα	Βιβλία	Σημειώσεις	CD
Προπτυχιακός	17	17	49	1 πακέτο	0
Μεταπτυχιακός	13	15	34		1
Σύνολο	30	32	83	1 πακέτο	1

IV.B. Ηλεκτρονική Συλλογή Κρατημένου Υλικού

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2005 – ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2006

Κύκλος σπουδών	Μαθήματα	Ηλεκτρονικές Συλλογές
----------------	----------	-----------------------

Προπτυχιακός	1	Άρθρα (183 σ.)
Μεταπτυχιακός	1	5 Άρθρα
Σύνολο	2	

6.2 Υπηρεσίες Πληροφόρησης

- Κατά τη διάρκεια του 2004 η Βιβλιοθήκη πρόσφερε στους χρήστες της πρόσβαση στις παρακάτω βάσεις δεδομένων:

- Στη βάση βιβλιογραφικών δεδομένων και δεδομένων παραπομπών (citation indexes) Web of Science της ISI. Το WoS®/ISI® είναι ένα ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα που καλύπτει θέματα E & T και Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών επιστημών (230 επιστημονικά αντικείμενα συνολικά):
 - πάνω από 8.500 επιστημονικά περιοδικά,
 - περισσότερες από 27.000.000 βιβλιογραφικές αναφορές οι οποίες περιλαμβάνουν, πάνω από 650 εκ. «cited references»
 - 1,1 εκ. νέες εγγραφές & 23 εκ. «cited references»/έτος, μέσω πρόσβασης και αναζήτησης στις παρακάτω τρεις βασικές συλλογές των βάσεων δεδομένων - citation indexes του διεθνούς οργανισμού ISI®:
 - Science Citation Index Expanded® 1970 – σήμερα.
 - Social Science Citation Index® 1970 – σήμερα.
 - Arts & Humanities Citation Index® 1975 – σήμερα.

Το WoS/ISI® διακρίνεται από το ιδιαίτερο χαρακτηριστικό να περιλαμβάνει πέραν των επιστημονικών δημοσιεύσεων σε όλους τους τομείς της E & T, το μοναδικό και απαραίτητο «εργαλείο» για την επιστημονική κοινότητα, το citation index, δηλαδή τα «cited references» των επιστημονικών περιοδικών που αποδελτιώνουν οι βάσεις σε όλους τους τομείς της επιστήμης και της τεχνολογίας και των κοινωνικών και ανθρωπιστικών επιστημών.

- International Financial Statistics Online Service. Η εγκυρότερη διεθνής βάση χρηματοοικονομικών στατιστικών δεδομένων που παράγει το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (International Monetary Fund). Περιλαμβάνει περίπου 32.000 στατιστικές χρονοσειρές που καλύπτουν περισσότερες από 200 χώρες και γεωγραφικές περιοχές από το 1948 και μετά.
- Current Index to Statistics - Extended Database. Βάση δεδομένων που περιλαμβάνει βιβλιογραφικά στοιχεία των δημοσιεύσεων στην Στατιστική και σε άλλους συναφείς επιστημονικούς κλάδους. Ευρετηριάζει πλήρως 162 κύρια περιοδικά Στατιστικής. Επίσης περιλαμβάνει αναφορές σε άρθρα με στατιστικό περιεχόμενο από επιπλέον 1.200 περιοδικά και 11.000 πρακτικά συνεδρίων και βιβλία. Το σύνολο των εγγραφών ξεπερνά τις 250.000. Η χρονολογική κάλυψη είναι για τα περισσότερα περιοδικά από το 1975 μέχρι σήμερα αλλά για μερικούς τίτλους υπάρχει και προγενέστερη κάλυψη. Η βάση είναι αποτέλεσμα συνεργασίας της American Statistical Association και του Institute of Mathematical Statistics.
- Statistical Theory and Method Abstracts – Zentralblatt. Αποτελεί την online εκδοχή της έγκυρης έντυπης έκδοσης του International Statistical Institute. Περιλαμβάνει βιβλιογραφικά στοιχεία για περισσότερες από 280.000 δημοσιεύσεις (άρθρα από περιοδικά, βιβλία και πρακτικά συνεδρίων) στον κλάδο της Στατιστικής και σε συναφείς επιστημονικούς κλάδους. Διατίθεται ως τμήμα της βάσης δεδομένων Zentralblatt Math και παρέχει συνδέσμους στο πλήρες κείμενο των άρθρων όπου αυτό είναι εφικτό.

6.3 Πρόγραμμα Βιβλιογραφικής Εκπαίδευσης

Κατά το έτος 2005 πραγματοποιήθηκαν σεμινάρια βιβλιογραφικής εκπαίδευσης σε πρωτοετείς φοιτητές 9 Τμημάτων του Πανεπιστημίου και σε πρωτοετείς και δευτεροετείς φοιτητές 2 Μεταπτυχιακών Τμημάτων του Πανεπιστημίου.

7. Δραστηριότητες της Βιβλιοθήκης

7.1 Δημοσιεύσεις:

ΤΙΤΛΟΣ	ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ / ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ	ΕΚΔΗΛΩΣΗ
1. Δημιουργία Υπηρεσιών προς Άτομα με Προβλήματα Όρασης σε Επίπεδο Ιδρύματος (Η εμπειρία του Πανεπιστημίου Μακεδονίας) – 2. Θέματα Πνευματικής Ιδιοκτησίας	<ul style="list-style-type: none"> • Άννα Φράγκου, Πρ/νη Δ/σης Βιβλ/κης Παν/μίου Μακεδονίας 	Σεμινάριο «Βιβλιοθήκες και Προσφορά Υπηρεσιών σε Άτομα με Προβλήματα Όρασης» που διοργάνωσε η Βιβλιοθήκη του Παν/μίου Μακεδονίας: <ul style="list-style-type: none"> • (1-4 Μαρτίου 2005, Θεσσαλονίκη) • (13-16 Δεκεμβρίου 2005, Θεσσαλονίκη).
Οργάνωση Υπηρεσιών Βιβλιοθήκης για Άτομα με Προβλήματα Όρασης	<ul style="list-style-type: none"> • Κώστας Ζωντανός, Βιβλιοθηκονόμος, Βιβλ/κη Παν/μίου Μακεδονίας 	Σεμινάριο «Βιβλιοθήκες και Προσφορά Υπηρεσιών σε Άτομα με Προβλήματα Όρασης» που διοργάνωσε η Βιβλιοθήκη του Παν/μίου Μακεδονίας: <ul style="list-style-type: none"> • (1-4 Μαρτίου 2005, Θεσσαλονίκη) • (13-16 Δεκεμβρίου 2005, Θεσσαλονίκη).
Χρήση Υποστηρικτικού Σταθμού Εργασίας: Παρουσίαση Ειδικών Λογισμικών και Συσκευών	<ul style="list-style-type: none"> • Μάριος Μαυρίδης, Πληροφορικός, Βιβλ/κη Παν/μίου Μακεδονίας 	Σεμινάριο «Βιβλιοθήκες και Προσφορά Υπηρεσιών σε Άτομα με Προβλήματα Όρασης» που διοργάνωσε η Βιβλιοθήκη του Παν/μίου Μακεδονίας: <ul style="list-style-type: none"> • (1-4 Μαρτίου 2005, Θεσσαλονίκη) • (13-16 Δεκεμβρίου 2005, Θεσσαλονίκη).
Πρότυπα Προσβασιμότητας Συστημάτων Βιβλιοθηκών και Ιστοσελίδων	<ul style="list-style-type: none"> • Μάριος Μαυρίδης, Πληροφορικός, Βιβλ/κη Παν/μίου Μακεδονίας 	Σεμινάριο «Βιβλιοθήκες και Προσφορά Υπηρεσιών σε Άτομα με Προβλήματα Όρασης» που διοργάνωσε η Βιβλιοθήκη του Παν/μίου Μακεδονίας: <ul style="list-style-type: none"> • (1-4 Μαρτίου 2005, Θεσσαλονίκη) • (13-16 Δεκεμβρίου 2005, Θεσσαλονίκη).
Βιβλιοθήκες και Κοινωνία της Πληροφορίας	<ul style="list-style-type: none"> • Κώστας Ζωντανός, Βιβλιοθηκονόμος, Βιβλ/κη Παν/μίου Μακεδονίας 	Ημερίδα για τις Λαϊκές Βιβλιοθήκες (21 Μαρτίου 2005, Αθήνα).
Χρήση και Χρήσεις του ΕΔΕΤΒ στο Παρόν και στο Μέλλον: Η Εμπειρία και οι Προσδοκίες της Βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου Μακεδονίας	<ul style="list-style-type: none"> • Κώστας Ζωντανός, Βιβλιοθηκονόμος, Βιβλ/κη Παν/μίου Μακεδονίας 	Συνάντηση εργασίας «Εθνικό Δίκτυο Ε&Τ Βιβλιοθηκών - Η πορεία προς το μέλλον» που διοργανώθηκε από το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, (15 Νοεμβρίου 2005, Αθήνα).
Κοινοπραξία Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών: Επιτροπή Υλοποίησης για τα Περιοδικά: Η πορεία του έργου	<ul style="list-style-type: none"> • Κλωντίνη Δέρβου, Βιβλ/κη Τμημάτων Φυσικής & Πληροφορικής Α.Π.Θ. • Κατερίνα Συνέλλη, Βιβλ/κη & Υπηρεσία Πληροφόρησης Παν/μίου Πατρών • Σάσα Τζεδάκη, Βιβλ/κη Σχολής Θετικών Επιστημών Παν/μίου Κρήτης • Άννα Φράγκου, Βιβλ/κη Παν/μίου Μακεδονίας 	14 ^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών που διοργανώθηκε από τη Βιβλιοθήκη του Τ.Ε.Ι. Αθήνας (1-3 Δεκεμβρίου 2005, Αθήνα).

Κοινοπραξία Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών: Επιτροπή Υλοποίησης για τα Περιοδικά: Στοιχεία χρήσης	<ul style="list-style-type: none"> • Κλωντίνη Δέρβου, Βιβλ/κη Τμημάτων Φυσικής & Πληροφορικής Α.Π.Θ. • Κατερίνα Συνέλλη, Βιβλ/κη & Υπηρεσία Πληροφόρησης Παν/μίου Πατρών • Σάσα Τζεδάκη, Βιβλ/κη Σχολής Θετικών Επιστημών Παν/μίου Κρήτης • Άννα Φράγκου, Βιβλ/κη Παν/μίου Μακεδονίας 	14 ^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών που διοργανώθηκε από τη Βιβλιοθήκη του Τ.Ε.Ι. Αθήνας (1-3 Δεκεμβρίου 2005, Αθήνα).
Η εξ αποστάσεως Εκπαίδευση ως Απάντηση της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης στις Κοινωνικές, Οικονομικές και Τεχνολογικές Αλλαγές	<ul style="list-style-type: none"> • Κική Μπαλά, Βιβλιοθηκονόμος, Βιβλ/κη Παν/μίου Μακεδονίας 	Ημερίδα «Σύγχρονη και Ασύγχρονη Εκπαίδευση» που διοργάνωσε το Τ.Ε.Ι. Λάρισας (20 Δεκεμβρίου 2005, Λάρισα).

7.2 Διοργάνωση Εκδηλώσεων

Την Πέμπτη, 12 Μαΐου 2005, έγιναν τα εγκαίνια της Βιβλιοθήκης του Πειραματικού Σχολείου του Πανεπιστημίου Μακεδονίας. Στην εκδήλωση παραβρέθηκαν εκπρόσωποι του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, της Διεύθυνσης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων του Σχολείου, του Δήμου, της Εκκλησίας, καθώς και μαθητές και καθηγητές του Σχολείου.

Το Πειραματικό Σχολείο του Πανεπιστημίου Μακεδονίας ιδρύθηκε το 2000 και σήμερα διαθέτει Γυμνάσιο και Λύκειο. Υπάγεται στη Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Δυτικής Θεσσαλονίκης και εποπτεύεται από το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας. Η Βιβλιοθήκη του Πειραματικού Σχολείου λειτουργεί ως Παράρτημα της Κεντρικής Βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου Μακεδονίας και εποπτεύεται από αυτήν. Η συλλογή της Βιβλιοθήκης του Πειραματικού Σχολείου προσέγγιζε το 2005 τους 2.000 τίτλους βιβλίων και άλλου υλικού. Η Βιβλιοθήκη του Πειραματικού είναι μηχανογραφημένη με το πρόγραμμα αυτοματισμού που διαθέτει η Κεντρική Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Μακεδονίας και μέσω της τελευταίας έχει πρόσβαση σε πληθώρα online βάσεων δεδομένων. Η Βιβλιοθήκη του Πειραματικού Σχολείου προσφέρει υπηρεσίες πληροφόρησης και υποστήριξης της εκπαίδευσης στους μαθητές και το διδακτικό προσωπικό του Πειραματικού Σχολείου, καθώς και στο διδακτικό προσωπικό των λοιπών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων που συστεγάζονται στο κτιριακό συγκρότημα που φιλοξενεί και το Πειραματικό Σχολείο.

Την τελετή των εγκαίνιων της Βιβλιοθήκης του Πειραματικού Σχολείου του Πανεπιστημίου Μακεδονίας τέλεσε ο Σεβασμιότατος Μητροπολίτης Νεαπόλεως-Σταυρουπόλεως, κ. Βαρνάβας, ενώ κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης που ακολούθησε απηύθυναν χαιρετισμούς οι: Καθηγητής Κωνσταντίνος Βελέντζας, Πρύτανης του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, Ναθαναήλ Λαδόπουλος, Δήμαρχος Νεαπόλεως, Γεώργιος Καρατάσιος, Περιφερειακός Διευθυντής Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Κεντρικής Μακεδονίας και Χρήστος Ρουμπίδης Προϊστάμενος 2ου Γραφείου Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Δυτικής Θεσσαλονίκης. Στη συνέχεια πραγματοποιήθηκαν ομιλίες από τον κ. Δημήτριο Γουδήρα, Αναπληρωτή Καθηγητή του Τμήματος Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής του Πανεπιστημίου Μακεδονίας και Επόπτη του Πειραματικού Σχολείου και από την κα Μαρία Χριστοφορίδου, Φιλολόγο του Λυκείου του Πειραματικού Σχολείου και Υπεύθυνη της Βιβλιοθήκης του Πειραματικού Σχολείου. Η εκδήλωση των εγκαίνιων ολοκληρώθηκε με μουσικό πρόγραμμα στο οποίο συμμετείχαν μαθητές του Γυμνασίου του Πειραματικού Σχολείου με την επιμέλεια της Καθηγήτριας Μουσικής του Πειραματικού Σχολείου, κας Ζωής Τσιλική και στη συνέχεια ακολούθησε δεξίωση στον προαύλιο χώρο του Σχολείου.

7.3 Συμμετοχή σε Προγράμματα:

Κατά τη διάρκεια του 2005 ολοκληρώθηκε με επιτυχία η υλοποίηση του έργου «Εξοπλισμός Κεντρικής Βιβλιοθήκης Πανεπιστημίου Μακεδονίας (ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ/ΕΤΠΑ). Επίσης κατά τη

διάρκεια του ίδιου έτους συνεχίστηκε η υλοποίηση των έργων: α) ΠΛΟΗΓΙΣ (ΕΠΕΑΕΚ II/ΕΚΤ), και β) «Ανάπτυξη της Ψηφιακής Συνεργασίας των Βιβλιοθηκών Ιδρυμάτων Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης» - Οριζόντια Δράση Βιβλιοθηκών (ΕΠΕΑΕΚ II/ΕΚΤ).

Το Δεκέμβριο του 2005 η Βιβλιοθήκη υπέβαλε στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠΕΑΕΚ του ΥΠ.Ε.Π.Θ. πρόταση για αύξηση του προϋπολογισμού και παράταση υλοποίησης κατά ένα έτος του έργου ΠΛΟΗΓΙΣ (ΕΠΕΑΕΚ II/ΕΚΤ). Η πρόταση που έγινε αποδεκτή στις αρχές του 2006 πρόβλεπε εν συντομία τα εξής:

- Προμήθεια νέου έντυπου και ηλεκτρονικού υλικού.
- Διενέργεια έρευνας αναγκών και έρευνας ικανοποίησης των χρηστών της Βιβλιοθήκης, καθώς και μελέτη σχεδίου προβολής και προώθησης των υπηρεσιών της Βιβλιοθήκης.
- Επιλογή, βιβλιογραφική επεξεργασία και διάθεση στο κοινό του υπολοίπου των δωρεών υλικού που έχει λάβει η Βιβλιοθήκη κατά τα τελευταία χρόνια.
- Ψηφιοποίηση των αποφάσεων Πρυτανικού Συμβουλίου και Συγκλήτου του Πανεπιστημίου των τελευταίων 5 ετών. Η ενέργεια αυτή θα σημαίνει την έναρξη της πιλοτικής φάσης υλοποίησης του Ψηφιακού Ιστορικού Αρχείου του Πανεπιστημίου σύμφωνα με απόφαση του Πρυτανικού Συμβουλίου που αναθέτει την ευθύνη του αρχείου αυτού στη Βιβλιοθήκη.
- Πιλοτική εφαρμογή προγράμματος εξ αποστάσεως ηλεκτρονικής εκπαίδευσης (e-learning) με χρήση της πλατφόρμας ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης *Τηλεμάθεια* που ανέπτυξε η Βιβλιοθήκη. Το πρόγραμμα θα απευθύνεται σε εκπαιδευτικούς ή/και μαθητές Λυκείου και θα έχει ως αντικείμενο τις εφαρμογές του OpenOffice (Writer, Calc, Impress, Draw) με πιθανότητα επέκτασης και σε άλλες εφαρμογές ανοικτού κώδικα.

7.4 Άλλες Δραστηριότητες

Στις 1-4 Μαρτίου και στις 13-16 Δεκεμβρίου 2005, η Βιβλιοθήκη διοργάνωσε στη Θεσσαλονίκη το 1^ο και 2^ο αντίστοιχα, σεμινάριο «Βιβλιοθήκες και Προσφορά Υπηρεσιών σε Άτομα με Προβλήματα Όρασης». Τα σεμινάρια διοργανώθηκαν στα πλαίσια του έργου ΠΛΟΗΓΙΣ (ΕΠΕΑΕΚ II/ΕΚΤ) και αποσκοπούσαν στην εκπαίδευση προσωπικού βιβλιοθηκών στην οργάνωση και προσφορά υπηρεσιών σε άτομα με προβλήματα όρασης. Στόχος της Βιβλιοθήκης ήταν η μεταφορά της εμπειρίας που απέκτησε σε θέματα προσφοράς υπηρεσιών σε άτομα με προβλήματα όρασης, στα πλαίσια υλοποίησης του ευρωπαϊκού έργου ACCELERATE (Leonardo da Vinci). Κάθε κύκλος του σεμιναρίου διήρκεσε τέσσερις ημέρες (4 ώρες/ημέρα).

- Την πρώτη ημέρα του σεμιναρίου τα άτομα συμμετείχαν ενεργά σε βιωματικές ασκήσεις προκειμένου να βιώσουν τις συνθήκες τυφλότητας. Ακολούθησε συζήτηση των εντυπώσεων και των συναισθημάτων του καθενός από την εμπειρία αυτή. Οι συμμετέχοντες ήρθαν σε επικοινωνία με τυφλά και μερικώς βλέποντα άτομα και συζήτησαν θέματα που αφορούν στις ανάγκες των ατόμων με προβλήματα όρασης. Δόθηκαν επίσης οδηγίες για τους τρόπους προσέγγισης και κατεύθυνσης στο χώρο των ατόμων με προβλήματα όρασης.
- Τη δεύτερη ημέρα του σεμιναρίου οι παρουσιάσεις και συζητήσεις επικεντρώθηκαν στην οργάνωση υπηρεσιών και δράσεων για άτομα με προβλήματα όρασης από μια Βιβλιοθήκη. Αρχικά, έγινε ενημέρωση γύρω από τον εθελοντισμό, τα χαρακτηριστικά του, τις ωφέλειες που προκύπτουν από τον εθελοντισμό και τη διαφορά του από τη φιλανθρωπία, την κοινωνική πρόνοια και τον ερασιτεχνισμό, ενώ παρουσιάστηκε η εμπειρία οργάνωσης εθελοντικής εργασίας από τη Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Μακεδονίας. Έπειτα, παρουσιάστηκαν οι τρόποι οργάνωσης προσφοράς υπηρεσιών για άτομα με προβλήματα όρασης από τη Βιβλιοθήκη, η συμμετοχή του προσωπικού και τα μέτρα εφαρμογής (επεμβάσεις για διευκόλυνση της φυσικής πρόσβασης στο χώρο της Βιβλιοθήκης, απόκτηση ειδικού εξοπλισμού κλπ.).
- Την τρίτη ημέρα του σεμιναρίου συζητήθηκαν οι ενέργειες που μπορούν να γίνουν σε επίπεδο ιδρύματος για την προσφορά υπηρεσιών σε άτομα με προβλήματα όρασης και

παρουσιάστηκαν οι νόμοι και οι Οδηγίες της Ε.Ε. που ορίζουν θέματα πνευματικής ιδιοκτησίας που σχετίζονται άμεσα με την αναπαραγωγή υλικού (ψηφιοποίηση, μετατροπή σε Braille) προς όφελος των ατόμων με προβλήματα όρασης. Στη συνέχεια, έγινε μια θεωρητική προσέγγιση των υποστηρικτικών εργαλείων (λογισμικών και συσκευών) που υπάρχουν και διευκολύνουν την πρόσβαση των ατόμων με προβλήματα όρασης στο κείμενο. Τέλος, πραγματοποιήθηκε πρακτική άσκηση χρήσης του ειδικού σταθμού εργασίας Η/Υ που διαθέτει η Βιβλιοθήκη σε ομάδες των πέντε ατόμων.

- Την τέταρτη ημέρα συνεχίστηκε η πρακτική άσκηση των συμμετεχόντων ανά ομάδες των τριών έως πέντε ατόμων στην χρήση του ειδικού σταθμού εργασίας Η/Υ της Βιβλιοθήκης.

Το σεμινάριο απέσπασε πολύ καλή κριτική από όλους τους συμμετέχοντες και ως προς την οργάνωση και ως προς το περιεχόμενό του. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις των συμμετεχόντων, το σεμινάριο τους βοήθησε να εμπλουτίσουν τις γνώσεις τους για τις ανάγκες των τυφλών και για τις σύγχρονες υποστηρικτικές τεχνολογίες που βοηθούν στην οργάνωση υπηρεσιών προς άτομα με προβλήματα όρασης από τις Βιβλιοθήκες.

Η Βιβλιοθήκη θα συνεχίσει να προσφέρει το παραπάνω σεμινάριο, εφόσον υπάρχει ενδιαφέρον από την πλευρά των Βιβλιοθηκών και άλλων φορέων, έως την ολοκλήρωση του έργου ΠΛΟΗΓΙΣ.

2006

Στις αρχές του 2006 εγκρίθηκε η πρόταση αύξησης του προϋπολογισμού του έργου ΠΛΟΗΓΙΣ (ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ/ΕΚΤ) που υπέβαλε η Βιβλιοθήκη στα τέλη του 2005 και η παράταση του χρόνου υλοποίησης του φυσικού αντικείμενου του έργου κατά ένα έτος (έως τα τέλη 2007). Το Μάιο του 2006 υποβλήθηκε στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠΕΑΕΚ του ΥΠ.Ε.Π.Θ. το τροποποιημένο Τεχνικό Δελτίο Έργου. Ο συνολικός προϋπολογισμός του έργου ΠΛΟΗΓΙΣ ανέρχεται πλέον στα 2.498.474 €, από το 1.762.000 € που ήταν αρχικά.

Παράλληλα, η Βιβλιοθήκη ακολουθώντας τις διεθνείς τάσεις, προώθησε προς έγκριση στο Πρυτανικό Συμβούλιο και τη Σύγκλητο του Πανεπιστημίου αντίστοιχα: α) την ίδρυση από τη Βιβλιοθήκη του Ιδρυματικού Αποθετηρίου του Πανεπιστημίου και β) την υιοθέτηση της φιλοσοφίας της αυτό-αρχειοθέτησης (self archiving) και ανοικτής πρόσβασης (open access) των επιστημονικών πονημάτων (αποτελέσματα ερευνών, εργασίες, άρθρα κλπ.) που παράγονται από το Πανεπιστήμιο με δημόσια χρηματοδότηση. Ύστερα από τις παραπάνω προτάσεις της Βιβλιοθήκης, το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, θα είναι το πρώτο ελληνικό Ακαδημαϊκό Ίδρυμα που θα προσυπογράψει τη Διακήρυξη του Βερολίνου για την Ανοικτή Πρόσβαση στις Θετικές και Ανθρωπιστικές Επιστήμες (Berlin Declaration on Open Access to Knowledge in the Sciences and Humanities, <http://www.zim.mpg.de/openaccess-berlin/berlindeclaration.html>).

1. Δαπάνες για τις Ανάγκες της Βιβλιοθήκης (έως 31 Μαΐου 2006)

Μέχρι τις 31 Μαΐου 2006 δαπανήθηκαν για τις ανάγκες της Βιβλιοθήκης:

- Για την αγορά ηλεκτρονικού υλικού: 9.155,53 € από τον τακτικό προϋπολογισμό του Πανεπιστημίου και 16.473,04 € από κονδύλια του ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ/ΕΚΤ.
- Για την αγορά ξενόγλωσσων και ελληνικών βιβλίων & οπτικοακουστικού υλικού: 69.074,12 € από τον τακτικό προϋπολογισμό του Πανεπιστημίου.
- Για συνδρομές ξενόγλωσσων και ελληνικών περιοδικών: 5.931,36 € από τον τακτικό προϋπολογισμό του Πανεπιστημίου.
- Για βιβλιοδεσία: 8.660,98 € από τον τακτικό προϋπολογισμό του Πανεπιστημίου.

2. Συλλογές

Εντός του καλοκαιριού 2006 προβλέπεται η μεταφορά και ταξιθέτηση του υλικού της Βιβλιοθήκης που είχε αποσυρθεί κατά το 2004 στο υπόγειο των κτιριακών εγκαταστάσεων του Τμήματος Μάρκετινγκ και Διοίκησης Λειτουργιών που εξοπλίστηκε κατάλληλα με κινητά βιβλιοστάσια κατά τη διάρκεια του 2005.

2.1 Προσκτήσεις Υλικού

Μέχρι το Μάιο του 2006 αποκτήθηκαν από τη Βιβλιοθήκη 2.477 ελληνικές και ξενόγλωσσες μονογραφίες. Η πρόσκτησή τους έγινε κυρίως με δαπάνη του τακτικού προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου.

Στην υφιστάμενη συλλογή περιοδικών 15 νέοι τίτλοι, ελληνικοί και ξενόγλωσσοι.

2.2 Επεξεργασία Υλικού

Μέχρι τα μέσα Ιουνίου 2006 το Τμήμα Τεχνικής Επεξεργασίας Υλικού επεξεργάστηκε συνολικά 2.520 βιβλιογραφικές εγγραφές που αντιστοιχούν σε 3.666 τεκμήρια.

Κατά την ίδια περίοδο βιβλιοδετήθηκαν 1.241 τόμοι περιοδικών.

3. Τεχνολογική Υποδομή και Εξοπλισμός

Κατά τη διάρκεια του 2006 προβλέπεται η απόκτηση των παρακάτω:

- Ψηφιακών πινάκων ανακοινώσεων για την ενημέρωση του κοινού της Βιβλιοθήκης σχετικά με θέματα της καθημερινής λειτουργίας της.
- Επέκταση και αναβάθμιση του δικτύου της Βιβλιοθήκης, ώστε να διατεθούν στους χρήστες της Βιβλιοθήκης, που χρησιμοποιούν φορητό υπολογιστή, συνδέσεις πρόσβασης στο Διαδίκτυο και από τους χώρους των Αναγνωστηρίων.
- Προκήρυξη διαγωνισμού για την προμήθεια και εγκατάσταση συστήματος ανίχνευσης και απογραφής συλλογών Βιβλιοθηκών (RFID).

4. Προσωπικό

Κατά τη διάρκεια του 2006 προβλέπεται να προσληφθούν δέκα Βιβλιοθηκονόμοι και τρεις Πληροφορικοί για την υλοποίηση πακέτων εργασίας του έργου ΠΛΟΗΓΙΣ (ΕΠΕΑΕΚ Π/ΕΚΤ).

5. Μηχανογράφηση - Αυτοματισμός

- Στις αρχές του 2006 υλοποιήθηκε η νέα εφαρμογή διαχείρισης ηλεκτρονικού διαδανεισμού με τη χρήση του ολοκληρωμένου συστήματος Ariel. Το λογισμικό Ariel διευκόλυνε κατά πολύ τις υπηρεσίες διαδανεισμού επιτρέποντας την αποστολή και λήψη ηλεκτρονικών αρχείων σε μορφή PDF από οπουδήποτε στον κόσμο, χρησιμοποιώντας τα πρωτόκολλα FTP και e-mail. Το σύστημα Ariel ήρθε να αντικαταστήσει το ανάλογο σύστημα ανοικτού κώδικα PROSPERO το οποίο από το 2005 είχε αποσυρθεί από τη χρήση.
- Το Μάρτιο του 2005 δόθηκε στο κοινό ο νέος τόπος της Βιβλιοθήκης. Η αλλαγή του ιστότοπου είχε γίνει επιτακτική λόγω της πληθώρας των νέων ηλεκτρονικών υπηρεσιών που αναπτύχθηκαν από τη Βιβλιοθήκη και του πολυάριθμου ηλεκτρονικού υλικού που ήταν πλέον διαθέσιμο προς τους χρήστες. Μετά από εκτεταμένη έρευνα και πληθώρα δοκιμαστικών εγκαταστάσεων έγινε τελικά χρήση της εφαρμογής JOOMLA (πρώην MAMBO) που εμφάνιζε χαρακτηριστικά που ικανοποιούσαν τις ανάγκες της Βιβλιοθήκης. Ύστερα από εκτενή παραμετροποίηση, προσθήκη επιπλέον δυνατοτήτων και προσθήκη περιεχομένου, έγινε ανάρτηση του νέου δικτυακού τόπου. Η εφαρμογή που αναπτύχθηκε δεν κάλυπτε μόνον τις ανάγκες παρουσίασης των υπηρεσιών και προσφοράς πρόσβασης στις πηγές πληροφόρησης, αλλά διέθετε και περιβάλλον διαχείρισης επιτρέποντας σε μη εξειδικευμένο προσωπικό την ανανέωση του περιεχομένου των ιστοσελίδων. Στόχος ήταν ο εμπλουτισμός και επικαιροποίηση του ιστοχώρου της Βιβλιοθήκης θα γίνεται πολύ πιο άμεσα και έγκαιρα απ' ό τι μέχρι τότε.
- Την ίδια περίοδο εγκαταστάθηκαν και ρυθμίστηκαν κατάλληλα εφαρμογές για την παρακολούθηση και ανάλυση της δραστηριότητας του ιστοχώρου της Βιβλιοθήκης με σκοπό την βελτιστοποίηση των παρεχόμενων υπηρεσιών και την ανίχνευση και διόρθωση κενών ασφαλείας. Για τον σκοπό αυτό χρησιμοποιήθηκαν οι εφαρμογές ανοικτού λογισμικού Munin και Nessus Network Scanner. Επιπρόσθετα, χρησιμοποιήθηκε η εφαρμογή awstats για την παρακολούθηση και εξαγωγή στατιστικών από τους διαδικτυακούς διακομιστές της Βιβλιοθήκης.
- Επίσης υλοποιήθηκε σύστημα κεντρικής διαχείρισης των Η/Υ πρόσβασης του κοινού στις υπηρεσίες της Βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου Μακεδονίας με την εφαρμογή τεχνολογίας thin-client και την αποκλειστική χρήση ανοικτού λογισμικού (open-source software). Το σύστημά δίνει τη δυνατότητα πλήρους ελέγχου των τερματικών των χρηστών, καθώς και των εφαρμογών που εκτελούνται σε αυτούς, διευκολύνοντας την

άμεση και αποτελεσματική εξυπηρέτηση των χρηστών. Η διαχείριση και η παραμετροποίηση γίνεται κεντρικά. Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στην ασφάλεια, τη διαθεσιμότητα και την επεκτασιμότητα του συστήματος, ενώ αξίζει να σημειωθεί ότι για την υλοποίηση δεν απαιτήθηκε ειδικό υλικό. Για την εφαρμογή χρησιμοποιήθηκε το λειτουργικό σύστημα Linux και η τεχνολογία Linux Terminal Server Project (LTSP).

- Για την αύξηση της απόδοσης και της λειτουργικότητας της πρόσβασης των χρηστών στις υπηρεσίες της Βιβλιοθήκης, είτε μέσω των υπολογιστών του κοινού, είτε μέσω της ασύρματης σύνδεσης, τέθηκε σε λειτουργία στη Βιβλιοθήκη ένας υπολογιστής διαμεσολάβησης (proxy server). Με τη χρήση του proxy server έγινε δυνατή η αύξηση της ταχύτητας ανάκτησης ιστοσελίδων από τους χρήστες, αφού ο πρώτος έχει τη δυνατότητα να αποθηκεύει τοπικά και για προσωρινό χρονικό διάστημα τις σελίδες που ανακτήθηκαν σε προηγούμενη χρονική στιγμή, έτσι ώστε εάν αυτές ζητηθούν ξανά να επιστραφούν στους χρήστες απευθείας από αυτή την «προσωρινή» μνήμη του εξυπηρετητή. Η εφαρμογή κρίθηκε αναγκαία ιδιαίτερα για την κάλυψη των αναγκών πρόσβασης των χρηστών των νέων Τμημάτων του Πανεπιστημίου σε Έδεσσα και Νάουσα στις ηλεκτρονικές πηγές πληροφόρησης που διαθέτει η Βιβλιοθήκη και στις οποίες η πρόσβαση ελέγχεται μέσω των IP διευθύνσεων των υπολογιστών των τελικών χρηστών.

Επιπλέον, δόθηκε η δυνατότητα αυξημένου ελέγχου στην πρόσβαση προς ιστοσελίδες, οι οποίες μπορεί να είναι επιβλαβείς (π.χ. να περιέχουν ιούς, ή spyware) και να θέτουν σε κίνδυνο το δίκτυο της Βιβλιοθήκης και του Πανεπιστημίου, ή προς ιστοσελίδες οι οποίες μπορεί να περιέχουν ακατάλληλο περιεχόμενο και οι οποίες δεν έχουν σχέση με υπηρεσίες οι οποίες θα μπορούσαν να παρέχονται από τη Βιβλιοθήκη. Ο έλεγχος αυτός γίνεται με τη χρήση λέξεων-κλειδιών στο διακομιστή μεσολάβησης, μέσω του οποίου φιλτράρονται οι αιτήσεις προς ιστοσελίδες και ανάλογα επιτρέπεται ή όχι η πρόσβαση.

6. Υπηρεσίες προς τους Χρήστες

6.1 Δανεισμός – Διαδανεισμός – Συλλογή Κρατημένου Υλικού

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΔΑΝΕΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ 2006 (έως 31/05/2006)

I. Α. Γενικά Στοιχεία

Δανεισμός

Περιγραφή	Έως 31/05/2006
Δανεισμοί	15.549
Ανανεώσεις μέσω τηλεφώνου	7.249
Ανανεώσεις στο Γραφείο Δανεισμού	2.132
Ανανεώσεις μέσω Web	374

Επιστροφή

Περιγραφή	Έως 31/05/2006
Ομαλή	23.046
Με καθυστέρηση	2.569

Αιτήσεις για τοποθέτηση υλικού σε κράτηση

Περιγραφή	Έως 31/05/2006
-----------	----------------

Κρατήσεις	1.123
-----------	-------

Εγγραφές/Διαγραφές Χρηστών

Περιγραφή	Έως 31/05/2006
Εγγραφές	667
Διαγραφές	507

I.B. Αναλυτικά Στοιχεία

Σύνολο δανεισμών ανά τύπο τεκμηρίου

Περιγραφή	Έως 31/05/2006
Λογοτεχνία (FIC)	764
Δανειζόμενο υλικό (L)	23.119
Συνοδευτικό υλικό (SUPPL)	368

Σύνολο δανεισμών ανά τα τύπο δανειζόμενου

Περιγραφή	Έως 31/05/2006
Βοηθητικό Διδακτικό Προσωπικό	459
Διδακτικό Προσωπικό	612
Διοικητικό Προσωπικό	240
Διοικητικές Υπηρεσίες	29
Επισκέπτες Άλλων Ιδρυμάτων	207
Ερευνητικό Προσωπικό	0
Επίτιμοι Χρήστες	0
Εργαστήρια-Τεχνική Υπηρεσία	11
Εξωτερικοί Χρήστες	5.810
Καθηγητές Άλλων Ιδρυμάτων	0
Μεταπτυχιακοί Φοιτητές	4.156
Προσωπικό Βιβλιοθήκης	226
Προγράμματα Επιμόρφωσης	198
Καθηγητές Πειραματικού Σχολείου	7
Μαθητές Πειραματικού Σχολείου	0
Προπτυχιακοί Φοιτητές	10.908
Συνεργαζόμενες Βιβλιοθήκες	25
Υποψήφιοι Διδάκτορες	891

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΔΙΑΔΑΝΕΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ 2006 (έως 31/05/2006)

II. Αιτήσεις προς άλλες Βιβλιοθήκες (*British Library Document Supply Centre, Subito Documents from Libraries, Ελληνικές Βιβλιοθήκες μέσω Δικτύου ΕΚΤ, Ελληνικές Βιβλιοθήκες εκτός Δικτύου ΕΚΤ, άλλες περιπτώσεις*)

II.A. Αιτήσεις για Φωτοτυπημένα Άρθρα

α/α	Βιβλ/κη Διαθέτης	Συνολικές αιτήσεις έως 31/05/2006	Έγιναν αποδεκτές έως 31/05/2006	Ποσοστό κάλυψης έως 31/05/2006
1	BLDSC	18	10	55,60%
2	SUBITO	91	86	94,60%
3	EKT	152	133	87,78%

4	Άλλες Βιβλιοθήκες	0	0	0,00%
5	EMERALD	1	0	0,00%
6	Μη συνεργαζόμενοι φορείς	7	0	0,00%

II.B. Αιτήσεις για Διαδανεισμό Βιβλίων

α/α	Βιβλ/κη Διαθέτης	Συνολικές αιτήσεις έως 31/05/2006	Έγιναν αποδεκτές έως 31/05/2006	Ποσοστό κάλυψης έως 31/05/2006
1	BLDSC	45	42	95,46%
2	SUBITO	64	55	85,80%
3	Ελληνικές Βιβλιοθήκες	54	43	79,55%
4	Πανεπιστήμιο Μακεδονίας	4	4	100,00%
5	Μη συνεργαζόμενοι φορείς	25	0	0,00%

III. Αιτήσεις από άλλες Βιβλιοθήκες

III.A. Αιτήσεις για Φωτοτυπημένα Άρθρα

α/α	Αιτούσα Βιβλ/κη	Συνολικές αιτήσεις έως 31/05/2006	Έγιναν αποδεκτές έως 31/05/2006	Ποσοστό κάλυψης έως 31/05/2006
1	Ελληνικές Βιβλιοθήκες μέσω Δικτύου ΕΚΤ	304	274	90,42%
2	Ελληνικές Βιβλιοθήκες εκτός Δικτύου ΕΚΤ	5	5	100,00%
3	Βιβλιοθήκες Εξωτερικού	0	0	0,00%

III.B. Αιτήσεις για Διαδανεισμό Βιβλίων

α/α	Αιτούσα Βιβλιοθήκη	Συνολικές αιτήσεις έως 31/05/2006	Έγιναν αποδεκτές έως 31/05/2006	Ποσοστό κάλυψης έως 31/05/2006
1	Ελληνικές Βιβλιοθήκες	27	25	92,50%
2	Βιβλιοθήκες Εξωτερικού	0	0	0,00%

IV. ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΚΡΑΤΗΜΕΝΟΥ ΥΛΙΚΟΥ(*)

(*) Στην περιοχή αυτή θα παρουσιάζονταν στοιχεία για το Ακαδημαϊκό Έτος 2006-2007 τα οποία δεν έχουν συγκεντρωθεί. Για σχετικά στοιχεία του πρώτου εξαμήνου 2006 βλ. προηγούμενο κεφάλαιο «2005», ίδια ενότητα.

IV.B. Ηλεκτρονική Συλλογή Κρατημένου Υλικού (*)

(*) Στην περιοχή αυτή θα παρουσιάζονταν στοιχεία για το Ακαδημαϊκό Έτος 2006-2007 τα οποία δεν έχουν συγκεντρωθεί. Για σχετικά στοιχεία του πρώτου εξαμήνου 2006 βλ. προηγούμενο κεφάλαιο «2005», ίδια ενότητα.

6.2 Ηλεκτρονικές Υπηρεσίες Πληροφόρησης

Από τις αρχές του 2006 η Βιβλιοθήκη διέθεσε στο κοινό τη νέα ηλεκτρονική υπηρεσία της: Ψηφίδα. Η υπηρεσία αυτή αναπτύχθηκε στα πλαίσια του έργου ΠΛΟΗΓΙΣ (ΕΠΕΑΕΚ

Π/ΕΚΤ) και αποτελεί το Ιδρυματικό Αποθετήριο του Πανεπιστημίου που θα φιλοξενήσει κατά κύριο λόγο επιστημονικό ψηφιακό υλικό που παράγεται από τα μέλη του Πανεπιστημίου. Η Ψηφίδα βασίζεται στο λογισμικό ανοιχτού κώδικα DSpace και θα χρησιμοποιηθεί επίσης για την διάθεση στο κοινό δύο (τουλάχιστον) ψηφιοποιημένων τίτλων ελληνικών επιστημονικών περιοδικών, αλλά και άλλου ψηφιακού επιστημονικού υλικού. Για την ανάπτυξη του Ιδρυματικού Αποθετηρίου του Πανεπιστημίου η Βιβλιοθήκη ακολούθησε την πρακτική που εμφανίστηκε και καθιερώθηκε διεθνώς κατά τα τελευταία χρόνια και η οποία έχει ως σκοπό, κυρίως, την ψηφιοποίηση και ελεύθερη διάθεση (Open Access) του περιεχομένου διατριβών και επιστημονικών άρθρων που έχουν παραχθεί με χρηματοδότηση των ιδρυμάτων που ιδρύουν τα Αποθετήρια.

6.3 Προγράμματα Βιβλιογραφικής Εκπαίδευσης

Μέχρι τον Απρίλιο 2006 πραγματοποιήθηκαν σεμινάρια βιβλιογραφικής εκπαίδευσης σε δευτεροετείς φοιτητές 8 Τμημάτων του Πανεπιστημίου και σε πρωτοετείς φοιτητές 2 Μεταπτυχιακών Τμημάτων του Πανεπιστημίου.

6.3.5 Πρόγραμμα Επιμόρφωσης του Προσωπικού της Βιβλιοθήκης

Στις 11 και 12 Μαΐου 2006 η Βιβλιοθήκη διοργάνωσε σεμινάριο με τίτλο «Ανάπτυξη και Εφαρμογή Δίγλωσσων Εγγραφών Καθιερωμένου Τύπου σε MARC21». Το σεμινάριο πραγματευόταν την ανάπτυξη, λειτουργία και συντήρηση δίγλωσσων επικεφαλίδων σε διάταξη MARC21 και απευθυνόταν στο προσωπικό Βιβλιοθηκών που ειδικεύεται σε εγγραφές καθιερωμένου τύπου. Το σεμινάριο παρακολούθησαν οι υπάλληλοι του Τμήματος Τεχνικής Επεξεργασίας Υλικού της Βιβλιοθήκης και 35 περίπου άτομα από διάφορες Βιβλιοθήκες της χώρας. Εισηγητής του σεμιναρίου ήταν ο κ. Randall K. Barry, Character Set Specialist της Library of Congress. Εκτός του σεμιναρίου ο κ. Barry συνεργάστηκε με το προσωπικό του Τμήματος Τεχνικής Επεξεργασίας Υλικού της Βιβλιοθήκης για την επίλυση διάφορων προβλημάτων που αντιμετωπίζει η Βιβλιοθήκη στη διαμόρφωση εγγραφών καθιερωμένου τύπου στην ελληνική γλώσσα, καθώς και δυνατότητες συνεργασίας της Βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου, αλλά και των ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών γενικότερα, με τη Library of Congress σε θέματα βιβλιογραφικής επεξεργασίας υλικού και καθιέρωσης ελληνικών όρων.

7. Δραστηριότητες της Βιβλιοθήκης

7.1 Δημοσιεύσεις:

ΤΙΤΛΟΣ	ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ / ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ	ΕΚΔΗΛΩΣΗ
Νέες Τεχνολογίες, Νέες Βιβλιοθήκες και Νέα... Προβλήματα: Τα Πνευματικά Δικαιώματα στην Ψηφιακή Εποχή	<ul style="list-style-type: none"> Άννα Φράγκου, Πρ/νη Δ/σης Βιβλ/κης Παν/μίου Μακεδονίας 	Συνέδριο «Αρχεία, Βιβλιοθήκες και Δίκαιο στην Κοινωνία της Πληροφορίας» (02-03 Φεβρουαρίου 2006, Αθήνα).
UOM Library Sharing Best Practices	<ul style="list-style-type: none"> Άννα Φράγκου, Πρ/νη Δ/σης Βιβλ/κης Παν/μίου Μακεδονίας 	Ημερίδα "Sharing Best Practices among Universities" που διοργάνωσε το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας (23 Φεβρουαρίου 2006, Θεσσαλονίκη).
Οι Ελληνικές Βιβλιοθήκες και τα Πνευματικά Δικαιώματα στην Ψηφιακή Εποχή	<ul style="list-style-type: none"> Άννα Φράγκου, Πρ/νη Δ/σης Βιβλ/κης Παν/μίου Μακεδονίας 	Διάλεξη σε μεταπτυχιακούς και προπτυχιακούς φοιτητές του Τμήματος Αρχειονομίας-Βιβλιοθηκονομίας του Ιόνιου Παν/μίου, ύστερα από πρόσκληση της κ. Μαρίας Μπόττη, Λέκτορα του Τμήματος (11 Απριλίου 2006, Κέρκυρα).
1. Δημιουργία Υπηρεσιών προς Άτομα με Προβλήματα Ορασης σε Επίπεδο	<ul style="list-style-type: none"> Άννα Φράγκου, Πρ/νη Δ/σης Βιβλ/κης Παν/μίου Μακεδονίας 	Σεμινάριο «Βιβλιοθήκες και Προσφορά Υπηρεσιών σε Άτομα με Προβλήματα

Ιδρύματος (Η εμπειρία του Πανεπιστημίου Μακεδονίας) – 2. Θέματα Πνευματικής Ιδιοκτησίας		Όρασης» που διοργάνωσε η Βιβλιοθήκη του Παν/μίου Μακεδονίας (11-14 Απριλίου 2006, Πάτρα).
Οργάνωση Υπηρεσιών Βιβλιοθήκης για Άτομα με Προβλήματα Όρασης	<ul style="list-style-type: none"> Κώστας Ζωντανός, Βιβλιοθηκονόμος, Βιβλ/κη Παν/μίου Μακεδονίας 	Σεμινάριο «Βιβλιοθήκες και Προσφορά Υπηρεσιών σε Άτομα με Προβλήματα Όρασης» που διοργάνωσε η Βιβλιοθήκη του Παν/μίου Μακεδονίας (11-14 Απριλίου 2006, Πάτρα).
Χρήση Υποστηρικτικού Σταθμού Εργασίας: Παρουσίαση Ειδικών Λογισμικών και Συσκευών	<ul style="list-style-type: none"> Μάριος Μαυρίδης, Πληροφορικός, Βιβλ/κη Παν/μίου Μακεδονίας 	Σεμινάριο «Βιβλιοθήκες και Προσφορά Υπηρεσιών σε Άτομα με Προβλήματα Όρασης» που διοργάνωσε η Βιβλιοθήκη του Παν/μίου Μακεδονίας (11-14 Απριλίου 2006, Πάτρα).
Πρότυπα Προσβασιμότητας Συστημάτων Βιβλιοθηκών και Ιστοσελίδων	<ul style="list-style-type: none"> Μάριος Μαυρίδης, Πληροφορικός, Βιβλ/κη Παν/μίου Μακεδονίας 	Σεμινάριο «Βιβλιοθήκες και Προσφορά Υπηρεσιών σε Άτομα με Προβλήματα Όρασης» που διοργάνωσε η Βιβλιοθήκη του Παν/μίου Μακεδονίας (11-14 Απριλίου 2006, Πάτρα).
DSpace at the University of Macedonia Library	<ul style="list-style-type: none"> Ελισάβετ Χανταβαρίδου, Βιβλιοθηκονόμος, Βιβλ/κη Παν/μίου Μακεδονίας Βαγγέλης Μπάνος, Πληροφορικός, Βιβλ/κη Παν/μίου Μακεδονίας 	DSpace User Group Meeting (20-21 Απριλίου 2006, Bergen, Σουηδία).
Παρουσίαση του Ιδρυματικού Αποθετηρίου του Πανεπιστημίου Μακεδονίας	<ul style="list-style-type: none"> Ελισάβετ Χανταβαρίδου, Βιβλιοθηκονόμος, Βιβλ/κη Παν/μίου Μακεδονίας Βαγγέλης Μπάνος, Πληροφορικός, Βιβλ/κη Παν/μίου Μακεδονίας 	Συνέδριο «Ο Ρόλος των Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών στη Διατήρηση της Πολιτιστικής Κληρονομιάς: Institutional Repositories» που διοργάνωσε το Σύστημα Βιβλιοθηκών του Α.Π.Θ. (08-09 Μαΐου 2006, Θεσσαλονίκη).
HEAL-Link: Συμπεράσματα από τη Συνεργασία των Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών	<ul style="list-style-type: none"> Άννα Φράγκου, Πρ/νη Δ/σης Βιβλ/κης Παν/μίου Μακεδονίας Κλωντίνη Δέρβου, Βιβλ/κη Τμημάτων Φυσικής & Πληροφορικής Α.Π.Θ. 	Ημερίδα «Οι Βιβλιοθήκες Χθες, Σήμερα και Αύριο» που διοργάνωσε η Βιβλιοθήκη του Ιδρύματος Ευγενίδου (19 Μαΐου 2006, Αθήνα).

7.2 Διοργάνωση Εκδηλώσεων

Στις 5 Απριλίου 2006 η Βιβλιοθήκη διοργάνωσε παρουσίαση της εφαρμογής LibQual που αναπτύχθηκε από την Association of Research Libraries (USA). Το LibQual αποτελεί μια σύγχρονη μέθοδο αποτίμησης των υπηρεσιών μιας Βιβλιοθήκης και μέτρησης της ικανοποίησης των χρηστών από αυτές. Την παρουσίαση έκανε η κα Susan Weaver, Προϊσταμένη Τμηματικής Βιβλιοθήκης του Kent State University (Ohio, USA).

7.3 Συμμετοχή σε Προγράμματα

Κατά τη διάρκεια του 2006 (έως Ιούνιο) συνεχίστηκε η υλοποίηση των έργων: α) ΠΛΟΗΓΙΣ (ΕΠΕΑΕΚ Π/ΕΚΤ), και β) «Ανάπτυξη της Ψηφιακής Συνεργασίας των Βιβλιοθηκών Ιδρυμάτων Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης» - Οριζόντια Δράση Βιβλιοθηκών (ΕΠΕΑΕΚ Π/ΕΚΤ).

Στις αρχές του έτους εγκρίθηκε η αύξηση του προϋπολογισμού του έργου ΠΛΟΗΓΙΣ (ΕΠΕΑΕΚ Π/ΕΚΤ) κατά 736.474 €, καθώς και η παράταση της υλοποίησης του φυσικού αντικειμένου του έργου από τις 31/12/2006 που ήταν αρχικά, στις 31/12/2007. Στην παράταση του έργου προβλέπεται τόσο η συνέχιση ορισμένων πακέτων εργασίας του αρχικού έργου και για το 2007, όσο και η υλοποίηση νέων πακέτων εργασίας.

7.4 Άλλες Δραστηριότητες

Στις 11-14 Απριλίου 2006, η Βιβλιοθήκη διοργάνωσε στην Πάτρα το 3^ο σεμινάριο «Βιβλιοθήκες και Προσφορά Υπηρεσιών σε Άτομα με Προβλήματα Όρασης. Τα σεμινάριο διοργανώθηκε στα πλαίσια του έργου ΠΛΟΗΓΙΣ (ΕΠΕΑΕΚ Π/ΕΚΤ) σε συνεργασία με τη Βιβλιοθήκη και Κέντρο Πληροφόρησης του Πανεπιστημίου Πατρών. Όπως και τις προηγούμενες δύο φορές, το σεμινάριο αποσκοπούσε στην εκπαίδευση προσωπικού Βιβλιοθηκών στην οργάνωση και προσφορά υπηρεσιών σε άτομα με προβλήματα όρασης. Στόχος της Βιβλιοθήκης ήταν η μεταφορά της εμπειρίας που απέκτησε σε θέματα προσφοράς υπηρεσιών σε άτομα με προβλήματα όρασης, στα πλαίσια υλοποίησης του ευρωπαϊκού έργου ACCELERATE (Leonardo da Vinci). Το σεμινάριο διήρκεσε τέσσερις ημέρες (4 ώρες/ημέρα).